

**T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı**

GENEL DEĞERLENDİRME RAPORU

**2022 YILI MADEN İŞYERLERİNDE
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ PROGRAMLI TEFTİŞİ**

Ağustos 2023

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

ÖNSÖZ

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 49'uncu maddesi ve çalışma hayatı ile ilgili diğer maddeleri ile Devlet çalışanların hayat seviyelerini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam oluşturmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri almakla yükümlü tutulmuştur. Bu yükümlülük Devlet'in çalışma hayatına müdahalesini gerekli kılmaktadır.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı olarak sosyal hukuk devleti temelinde emeğin ve hakkın esas alındığı, diyalog mekanizmalarının etkin bir biçimde işletilerek çalışma ahenginin hâkim kılındığı, uluslararası norm ve standartlara uyumlu, yenilikçi bir çalışma hayatı oluşturmak vizyonu çerçevesinde temel misyonumuz; çalışma hayatını düzenlemek ve denetlemek, işgücü piyasasının yapısal sorunlarını çözmek suretiyle büyümenin istihdama katkısını, istihdam ve işgücüne katılım oranını artırmak, nitelikli insan kaynağı oluşturmak, sosyal güvenliği yaygınlaştıracak tedbirler almak, iş sağlığı ve güvenliği kültürünü geliştirerek tüm çalışanlara sağlıklı ve güvenli çalışma ortamı oluşturmaktır.

Anayasa kapsamında, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına 1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile verilen görevlerin denetimle ilgili kısımları; 5690 sayılı Kanun ile onanan Uluslararası Çalışma Örgütü'nün Sanayi ve Ticarete İş Teftişi hakkındaki 81 sayılı ILO Sözleşmesi gereği Bakanlık Rehberlik ve Teftiş Başkanlığına verilmiştir. Bu kapsamda, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının çalışma hayatını denetlemeye yetkili birimi olan ve çalışma barışının tesisi ve çalışanların sağlık ve güvenliğinin sağlanması amacıyla görev yapan Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının, çalışma hayatı ile ilgili mevzuatın uygulanmasını izlemek, çalışma şartları, çalışma ortamı, çalışma ilişkileri, iş kazaları ve meslek hastalıkları, kayıt dışılık, iş sağlığı ve güvenliğine yönelik ihlaller ve benzeri risk kriterlerine dayanarak işyerleri ve sektörler düzeyinde analizler yapmak, çalışma hayatının denetimi ve raporlanmasına ilişkin ilke, yöntem, standart ve teknikleri geliştirmek, denetim rehberleri hazırlamak, denetimlerin etkinliğini ve verimliliğini artırıcı tedbirleri almak, bu konuda görüş ve önerilerde bulunmak gibi görevleri bulunmaktadır.

Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı olarak programlı teftişler kapsamında amacımız, ülkemizde yürürlükte bulunan iş mevzuatı kapsamında çalışma hayatı bakımından öncelikli riskleri belirleyerek önleme politikaları geliştirmek, korumak, sektörde kalıcı ve sistematik iyileşme sağlamak, gelecekte yapılacak teftişler için veri oluşturmak, teknik açıdan ilgili taraflara rehberlik etmek ve taraflar arasında çalışma barışının sağlanmasına katkıda bulunmaktır. Bu kapsamda yürütülen teftişlere ilişkin hazırlanan Genel Değerlendirme Raporları ilgili tarafların bilgilerine sunulmaktadır.

Bekir AKTÜRK

Rehberlik ve Teftiş Başkanı

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

TEŞEKKÜR

2022 yılına ait Programlı Teftişlerin hazırlanmasında, bu raporun yazımında ve bilhassa projenin yürütülmesi aşamasında sahada özveri ve gayretle teftiş yapmak suretiyle görev alan tüm İş Başmüfettişleri, İş Müfettişleri ve İş Müfettişi Yardımcılarına, teftiş aşamasında gerekli kolaylığı sağlayan özel sektör işyerlerine, kamu kurum ve kuruluşlarına, katkı ve katılımı olan tüm paydaşlara teşekkür ederim.

Bekir AKTÜRK

Rehberlik ve Teftiş Başkanı

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	v
ŞEKİL DİZİNİ.....	vii
TABLO DİZİNİ.....	viii
RESİM DİZİNİ.....	ix
1. BÖLÜM: GENEL BİLGİLER	1
1. Teftişin Adı	1
2. Teftişin Amacı	1
3. Teftişte Görev Alan Müfettişler	1
4. Çalışma Takvimi	2
5. Görev Yapılan İller	2
6. Teftişe Alınan İşyerleri Hakkında Genel Bilgiler	2
2. BÖLÜM: TEFTİŞİN TANIMI.....	3
1. Gerekçe	3
2. Yöntem.....	4
3. İşyerlerinin Seçim Kriterleri	5
4. Teftişe Alınan İşyerlerinin Belirlenme Yöntem ve Kaynakları	5
5. Faaliyet Alanı Bilgileri	6
5.1. Tanımlar	6
5.2. İşyerlerinin Tanımı	8
5.3. Üretim Akış Şeması.....	9
5.3.1 Yeraltı Üretim Yöntemi Kullanan Maden İşletmeleri	10
5.3.2 Yerüstü Üretim Yöntemiyle Çalışan Maden İşletmeleri.....	11
5.4. Yapılan İşler	13
5.5. Kullanılan İş Ekipmanları.....	14
5.6. Kullanılan Kimyasallar.....	15
3. BÖLÜM: TEFTİŞ KAPSAMINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR.....	16
1. Hazırlık Aşaması.....	16
2. Teftiş Aşaması	17
3. İstatistikler.....	18
3.1. İşyeri İstatistikleri.....	18
3.2. Çalışan Sayısı İstatistikleri	20
3.3. Programlı Teftişlerde Tespit Edilen Noksan Hususlara İlişkin İstatistikler	22

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

3.4. Teftiş Sonucu İstatistikleri.....	24
4. BÖLÜM: MEVZUATA AYKIRILIKLAR.....	27
5. BÖLÜM: SONUÇ.....	51
1. Giderilmeyen Mevzuat İhlalleri ve Yapılan İdari İşlemler.....	51
1.1. Giderilmeyen Mevzuat İhlalleri.....	51
1.2. İdari Para Cezaları.....	53
2. Teftiş Sonuçları ile İlgili Genel Değerlendirme.....	54
KAYNAKÇA	56

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

ŞEKİL DİZİNİ

Şekil 2. 1- Madencilik genel iş akış şeması	9
Şekil 2. 2- Madencilik Üretim Döngüsü	10
Şekil 2. 3- Yeraltı Üretim Yöntemi Kömür Madeni	10
Şekil 2. 4- Yeraltı metal maden işyerlerinde örnek iş akış şeması.....	11
Şekil 2. 5- Yerüstü Maden İşyerlerine Ait Örnek İş Akış Şeması	12
Şekil 2. 6- Mermer Ocaklarına Ait Örnek İş Akış Şeması.....	13

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

TABLO DİZİNİ

Tablo 1. 1- Teftişlerde görev yapan müfettiş sayıları	1
Tablo 1. 2- Programlı teftiş çalışma takvimi	2
Tablo 1. 3- Teftiş kapsamına alınan işyerlerinin faaliyet grupları	3
Tablo 2. 1- 2017-2020 yılları arasında iş kazası ve meslek hastalığı istatistikleri	4
Tablo 2. 2- 2020 yılı SGK verilerine göre maden sektöründe meydana gelen kazalar	5
Tablo 2. 3- 2020 yılı SGK verilerine göre maden sektöründe yer alan faaliyet grupları işyeri sayıları	5
Tablo 2. 4- Teftiş programına alınması öngörülen maden iş kollarında yer alan işyeri sayıları	6
Tablo 2. 5- Teftiş Programındaki İşyerlerinin Nace Kodları	8
Tablo 2. 6- Yeraltı Maden İşyerlerinde Kullanılan İş Ekipmanları	14
Tablo 2. 7- Yerüstü Maden İşyerlerinde Kullanılan İş Ekipmanları	15
Tablo 2. 8- Maden İşyerlerinde Kullanılan Kimyasallar	15
Tablo 3. 1- Teftişi gerçekleştirilen işyerlerinin illere göre dağılımı	18
Tablo 3. 2- Programlı teftişler kapsamında ulaşılan kadın çalışan ve erkek çalışan sayılarının illere göre dağılımı	20
Tablo 3. 3- Programlı teftişler kapsamında ulaşılan kadın çalışan ve erkek çalışan sayılarının işin niteliğine göre dağılımı	21
Tablo 3. 4- Programlı teftişler kapsamında yer alan işyerlerinde işin niteliğine göre teftişlerde tespit edilen ve giderilen noksan husus sayıları	23
Tablo 3. 5- Sektörlere göre idari para cezası yazılan işyeri sayıları	24
Tablo 3. 6- İdari para cezalarının madencilik faaliyetlerine göre dağılımı	25
Tablo 4. 1- Yeraltı kömür maden işletmelerinde yürütülen teftişlere ilişkin tespit edilen ve giderilen noksan sayıları ve iyileştirme oranları	27
Tablo 4. 2- Yeraltı (metal) maden işletmelerinde yürütülen teftişlere ilişkin tespit edilen ve giderilen noksan sayıları ve iyileştirme oranları	39
Tablo 4. 3- Yerüstü madenleri (metal, mermer, diğer) grubuna ilişkin yapılan işyerlerinde yürütülen teftişlere ilişkin tespit edilen ve giderilen noksan sayıları ve iyileştirme oranları	40
Tablo 5. 1- Madencilik faaliyetlerine göre uygulanan idari para ceza miktarları	51
Tablo 5. 2- Giderilmeyen noksan hususların mevzuat dayanakları	51
Tablo 5. 3- Sektörlere göre noksan hususların dağılımı	53

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

RESİM DİZİNİ

- Resim 3.1- Taş ocağında mekanik temas riskine karşı açıkta dönen aksamaların kapatılması **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
- Resim 3.2- Mermer ocağında soket fırlamasına karşı yapılan seyyar siper ve kasnak muhafazası uygulamaları..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
- Resim 3.3- Mermer ocağında kademedden ve kırma eleme tesisinde yüksekten düşmeye karşı alınan önlemlere dair örnekler..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
- Resim 3.4- Ocak içerisinde elektrik kablolarının ıslak zemine temasını engellemek için yapılan uygulamalar **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
- Resim 3.5- Kömür ocağında tahkimat üzerindeki ve yanlarındaki boşluklar doldurularak kamalama uygulaması. **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
- Resim 3.6- Kömür ocağında bağ aralarına fırça uygulaması yapılmıştır. **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
- Resim 3.7- Kömür ocağında eksproof motor ve kablolarda sızdırmazlık uygulamaları yapılmıştır..... **Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

1. BÖLÜM: GENEL BİLGİLER

1. Teftişin Adı

“Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi”

2. Teftişin Amacı

Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi ile işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği risklerine yönelik önleyici yaklaşım doğrultusunda;

- İş sağlığı ve güvenliği mevzuatının yaklaşımı ve uygulamaları konusunda işverenlerin ve çalışanların bilgilendirilmesi,
- Maden işyerlerinde çalışma ortamının risklerine karşı önlemlerin alınmasını sağlayarak iş kazaları ve meslek hastalıkları vakalarının azalmasına katkı sağlanması,
- İşyerlerine ilişkin istatistiki verileri toplayıp değerlendirerek sonraki teftiş programlarının hazırlanmasına ve uygulanmasına kaynak oluşturulması,
- İş sağlığı ve güvenliği kültürünün yerleşmesi ve sektörde özümsemesine katkıda bulunarak güvenli bir çalışma ortamının tesis edilmesi,

amaçlanmıştır.

3. Teftişte Görev Alan Müfettişler

2022 yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişinde görev yapmak üzere Rehberlik ve Teftiş Başkanlığınca görev verilen müfettiş sayılarına ilişkin detaylar aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 1. 1- Teftişlerde görev yapan müfettiş sayıları

	Rehberlik ve Teftiş Grup Başkanlığı					
	Adana	Ankara	Bursa	İstanbul	İzmir	Toplam
İş Başmüfettişi	1	18	4	5	13	41
İş Müfettişi	3	13	6	4	9	36
Toplam	4	31	10	9	22	76

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

4. Çalışma Takvimi

2022 yılı Ocak-Şubat aylarında hazırlık aşaması gerçekleştirilmiş, eğitim ve toplantı faaliyetleri yürütülmüş; Mart ile Aralık ayları arasında programlı teftişler yapılmış ve 2023 yılı Nisan-Mayıs aylarında programlı teftişlere ait genel değerlendirme raporu hazırlanmıştır. Programlı teftişlere ilişkin çalışma takvimi Tablo 1.3’de belirtilmiştir.

Tablo 1. 2- Programlı teftiş çalışma takvimi

Ay	Faaliyet
2022-Ocak-Şubat	Programlı Teftişlerin Hazırlık Aşaması
2022-Mart-Aralık	Programlı Teftişler Kapsamında Planlanan Teftişlerin Yapılması
Nisan-Mayıs 2023	Programlı Teftişlerin Genel Değerlendirme Raporunun Hazırlanması

5. Görev Yapılan İller

2022 Yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi kapsamında oluşturulan heyetler, Adana, Adıyaman, Afyonkarahisar, Amasya, Ankara, Antalya, Artvin, Aydın, Balıkesir, Bartın, Bilecik, Bolu, Burdur, Bursa, Çanakkale, Çorum, Denizli, Diyarbakır, Edirne, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, Giresun, Gümüşhane, Hatay, Isparta, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Karaman, Kastamonu, Kayseri, Kırşehir, Kocaeli, Konya, Kütahya, Malatya, Manisa, Mersin, Muğla, Nevşehir, Niğde, Ordu, Rize, Sakarya Samsun, Siirt, Sivas, Şanlıurfa, Tekirdağ, Tokat, Trabzon Uşak, Yozgat ve Zonguldak olmak üzere toplam 57 ilde görevlendirilmiştir.

6. Teftişe Alınan İşyerleri Hakkında Genel Bilgiler

Programlı teftişlerin amacı, emek yoğun sektörlerin başında gelen maden işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği koşullarının iyileştirilmesi, çalışanlara sağlıklı ve güvenli çalışma alanlarının oluşturulması için iş sağlığı ve güvenliği kültürünün yaygınlaştırılmasıdır. Teftişler; madencilik iş kolunda yeraltı ve yerüstü işletmelerinde, kamu ve özel sektörde, daimi veya geçici olarak faaliyet gösteren işyerlerinde belirlenen öncelikli risklerinin ortadan kaldırılması amacıyla uygulanmıştır. Uygulama Tablo 1.4’te belirtilen Faaliyet Grupları kapsamındaki yeraltı kömür, yeraltı metal, yerüstü maden işyerlerinde gerçekleştirilmiştir.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Tablo 1. 3- Teftiş kapsamına alınan işyerlerinin faaliyet grupları

Kod No	Faaliyet Grupları (NACE Sınıflamasına Göre)
05	Kömür ve linyit çıkartılması
07	Metal cevherleri madenciliği
08	Diğer madencilik ve taş ocakçılığı

2. BÖLÜM: TEFTİŞİN TANIMI

1. Gerekçe

Madencilik faaliyetleri, çalışma ortamı ve koşulları nedeniyle iş sağlığı ve güvenliği risklerinin yoğun olduğu iş kollarından birisidir. Maden işyerleri içerisinde özellikle yeraltı kömür işyerleri, kömürün oluşumundan kaynaklı olarak tehlikeli ocak gazları içermesi, hava ile temasında oksitlenme sonucu yanma özelliği, patlayıcı kömür tozunun varlığı, tahkimat zorunluluğu, patlayıcı madde kullanımı vb. özellikleri, yeraltı metal ocakları ise patlayıcı kullanımı, tahkimat, gaz birikimleri, nakliye vb. özellikleri nedeniyle riskler içermektedirler. Yerüstü maden işyerlerindeki riskler ise patlayıcı kullanımı, heyelan, basamak yüksekliği, basamak genişliği, kullanılan makine ve ekipmanlar vb. şeklinde özetlenebilir. Bu riskler sonucunda ortaya çıkan meslek hastalıkları ve iş kazaları, hastalanan ve kaza geçiren çalışanlarla birlikte yakınlarının yaşadığı acı ve kayıpların yanında, işletme ve ülke ekonomisine getirdiği maddi kayıplar açısından da ayrı bir önem taşımaktadır. Meslek hastalığı ve iş kazaları nedeniyle meydana gelen vücut bütünlüğündeki bozulmalar, yaralanmalar ve ölümler konunun sosyal boyutunu, iş gücü ve iş günü kaybı, tıbbi iyileştirmeler, tazminatlar, maddi hasarlar (makine, teçhizat, bina vb.) ile üretim ve verimin düşüşü ise ekonomik yönünü ortaya koymaktadır. Bu tür olumsuzluklar, maden işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin eksikliklerin tespit edilmesi ve ortadan kaldırılması, iş sağlığı ve güvenliği kültürünün çalışanlara ve işverenlere aktarılması, maden işyerlerine özgü risklerin belirlenip bertaraf edilmesi ile ortadan kaldırılabilecektir.

Tablo 2,1'de Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından yayınlanan istatistikler kullanılarak 2017 - 2021 yılları arasında gerçekleşen tüm sektörlerde ve teftiş programına alınması öngörülen madencilik sektöründe yer alan faaliyet gruplarında meydana gelen meslek hastalıkları, iş kazası ve ölüm sayıları yer almaktadır. Tablo 2,1'de Tüm İş Kolları (A), Maden Sektörü (B) olarak gösterilmektedir.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Tablo 2. 1- 2017-2021 yılları arasında iş kazası ve meslek hastalığı istatistikleri

Yıl	Meslek Hastalığı			İş Kazası			Ölüm		
	A	B	Oran (%)	A	B	Oran (%)	A	B	Oran (%)
2017	691	55	7,96%	359.866	13.052	3,63%	1636	86	5,26%
2018	1.044	108	10,34%	430.985	12.980	3,01%	1.541	55	3,57%
2019	1.088	71	6,53%	422.463	13.174	3,12%	1.147	48	4,18%
2020	908	42	4,63%	384.262	12.334	3,21%	1.236	62	5,02%
2021	1.207	58	4,81%	511.084	16.273	3,18%	1382	70	5,07%

Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) 81 sayılı sözleşmesi uyarınca çalışanları korumak ve çalışma yaşamı ile ilgili mevzuatın uygulanıp, uygulanmadığını izlemek ve denetlemek, çalışma barışını sağlamak uygulanacak programlı teftişlerin öncelikli gerekçesidir.

Programlı teftişler; hayati tehlikeler başta olmak üzere belirlenen risklerin giderilmesi amacıyla teftişlerde gözlemlenecek mevzuata aykırılıkların tespit edilmesi ve iş sağlığı ve güvenliği kültürünün yerleşmesine katkı sağlamak amacıyla planlanmış, hazırlanmış ve onaya sunulmuştur.

2. Yöntem

2022 Yılında Bakan Oluru ile uygulamaya konulan “Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi” Rehberlik ve Teftiş Başkanlığınca hazırlanan uygulama esasları doğrultusunda Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği hükümleri, çalışanların sağlık raporları ve iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri hususlarında denetim yapmak üzere planlanmış ve yöntemi aşağıda açıklanmıştır.

1. İş sağlığı ve güvenliği bilincinin artırılması amacıyla bilgilendirici ve rehberlik edici bir yaklaşım benimsenerek iş sağlığı ve güvenliği uygulamaları konusunda bilgilendirme çalışmaları yapılması,
2. İşveren ve çalışanların çalışma hayatı ile ilgili mevzuat ve özellikle 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nda belirtilen yükümlülükleri hakkında bilgilendirilmesi,
3. İşyerinde yapılan teftişte belirlenen riskler doğrultusunda mevzuata aykırılıkların tespit edilmesi, teftiş sırasında giderilebilecek mevzuata aykırılıkların giderilmesi,
4. Çalışanlar için hayati tehlike oluşturan husus/hususlar tespit edilmesi durumunda 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 25. maddesi ve İşyerlerinde İşin Durdurulmasına Dair Yönetmeliğini 7. ve 11. maddeleri gereği maddesi gereği işlem yapılması,
5. İşyerinde belirlenen işin durdurulmasına gerekçe olan mevzuata aykırılıkların dışında kalan diğer mevzuata aykırılıkların tebliğ edilmesi ve giderilmesi için 2015/4 Sayılı Genelge Eki Teftiş Rehberi Birinci Kitap Birinci Kısım Dördüncü Bölüm 9. Husus Madde 1.15'te belirtilen Ek İSG-13'e uygun olarak belirli bir süre verilmesi,
6. Teftiş ara verme uygulaması sonunda tebliğ edilen mevzuata aykırılıkların kontrol edilmesi; giderilmeyen mevzuata aykırılıklar için idari para cezası uygulanması,

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

7. Programlı teftiş kapsamında yazılan raporlarının incelenerek 2015/4 Sayılı Genelge Eki Teftiş Rehberi'ne uygun olarak genel değerlendirme raporunun yazılması, aşamalarının uygulanması öngörülmüştür.

3. İşyerlerinin Seçim Kriterleri

Programlı Teftiş kapsamında; hayati tehlike içeren sağlık ve güvenlik risklerinin yoğun olduğu ve Tablo 2.2'de maden sektöründe yer alan faaliyet gruplarına ait istatistiki verilerde dikkate alınarak yeraltı kömür, yeraltı krom ve diğer yeraltı metal madenleri işyerlerine öncelik verilmiş; ayrıca çalışan sayısı fazlalığı ve risk yoğunluğu bakımından önemli olan yerüstü maden işyerleri de programlı teftiş kapsamına alınmıştır.

Tablo 2. 2- 2021 yılı SGK verilerine göre maden sektöründe meydana gelen kazalar

Genel Bilgi		Kaza Sayısı	Sigortalı Sayısı	Kaza Sonucu Ölüm Sayısı
Kodu	Faaliyet Alanı	2021	2021	2021
05	Kömür ve Linyit Çıkartılması	11.104	38.349	10
07	Metal Cevheri Madenciliği	2.341	34.446	17
08	Diğer Madencilik ve Taş Ocak.	2.828	65.405	43
09	Madenciliği destekleyici hizmet faaliyetleri	726	11.732	5

4. Teftişe Alınan İşyerlerinin Belirlenme Yöntem ve Kaynakları

Programlı teftiş kapsamına alınan işyerlerinin belirlenmesinde, Rehberlik ve Teftiş Başkanlığınca teftiş kayıtlarının yer aldığı otomasyon sistemi (İTOS) ve Sosyal Güvenlik Kurumu veri tabanlarından edinilen işyeri listeleri esas kaynak olarak kullanılmıştır. SGK 2021 istatistik yıllığı verilerine göre programlı teftişte yer alan faaliyet gruplarındaki işyeri sayısı aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 2. 3- 2021 yılı SGK verilerine göre maden sektöründe yer alan faaliyet grupları işyeri sayıları

Kodu	Faaliyet Alanı	İşyeri Sayısı
05	Kömür ve Linyit Çıkartılması	443
07	Metal Cevheri Madenciliği	872
08	Diğer Madencilik ve Taş Ocak.	5.222
09	Madenciliği destekleyici hizmet faaliyetleri	675
	Toplam	22.409

Başkanlığımız insan kaynakları dikkate alındığında yukarıdaki listede yer alan işyerlerinin tümünün teftişe alınmayacağından hareketle;

- Kömür ve Linyit çıkartılması faaliyet grubunda 5 ve üstü çalışanı bulunan yeraltı kömür ve yerüstü kömür işyerleri,

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

- Metal Cevheri Madenciligi grubunda 5 ve üstü çalışanı bulunan yeraltı metal ve yerüstü metal işyerleri,
- Diğer Madencilik ve Taş Ocakçılığı Faaliyet grubunda yer alan maden işyerlerinden ise geçmiş yıllarda teftişe programına alınmış olmaması ile 20 ve üstü çalışanı bulunması kriterleri göz önünde alınarak, teftiş programına alınmıştır.

Bu veriler kapsamında sektör çalışan sayılarına göre işyerleri sayısı Tablo 2.4’de belirtilmiştir.

Tablo 2. 4- Teftiş programına alınması öngörülen maden sektöründe yer alan işyeri sayıları (2021 güncel veriler)

Maden Sektörü	50 altı çalışan İşyeri sayısı	50 üstü çalışan İşyeri sayısı	Toplam İşyeri Sayısı
Kömür ve Linyit Çıkarılması	344	99	443
Metal Cevheri Madenciligi	746	126	872
Diğer Madencilik ve Taş Ocakçılığı	5.034	188	5.222
Toplam	6.124	413	6.537

5. Faaliyet Alanı Bilgileri

Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı’na Adana, Ankara, Bursa, İstanbul ve İzmir Grup Başkanlığı tarafından önerilen 2022 yılı teftiş programları gereği, teftiş kapsamına alınan illerde kamu ve özel sektörde daimi olarak faaliyet gösteren “Madencilik” sektöründeki yeraltı kömür maden işyerleri, yeraltı metal maden işyerleri ve yerüstü maden işyerlerinin (kömür, altın, manganez, mermer, endüstriyel hammaddeler, taş ve kum ocakları v.s) teftişleri yapılmıştır.

5.1. Tanımlar

Ateşleme: Kazı işlerinde deliklere doldurulmuş olan patlayıcı maddelerin patlatılmasını,

Ateşleyici: Patlayıcı madde kullanılması koşullarını yerine getirmek üzere, yeterlik belgesine sahip kişiyi,

Ayak: Maden içerisinde iki galeri arasında cephe halinde üretim yapılan yeri,

Baca: Maden içerisinden sürülen galeriyi,

Baraj: Yeraltında yangın, su, zararlı gaz ve diğer tehlikeleri önleyici engelleri,

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Çatlak: Ana kütlede ayrılmış, her an düşebilecek parçaları,

Çatlak sökümlü: Bir kademenin kazı işlerinin devamı sırasında ana kitleden ayrılmış, düşebilecek durumdaki parçaların temizlenmesini ifade eder.

Exproof Ekipman/Cihaz: “Explosion Proof”ün kısaltması olduğundan bu kelime, “patlamaya karşı korunaklı” olarak da çevrilebilir. Patlayıcı ortamlarda korunaksız ekipman ve cihazlardan kaynaklı elektrik arkı, statik elektrik ya da aşırı yüzey sıcaklığı patlamaya yol açabilir. Kullanılan ekipman ve cihazların exproof özellikte olması, ekipman yada cihazlarda oluşan ark vb. alev kaynaklarının patlayıcı ortam ile buluşmasını engeller.

İş Güvenliği Uzmanı: İş sağlığı ve güvenliği alanında görev yapmak üzere Bakanlıkça yetkilendirilmiş, iş güvenliği uzmanlığı belgesine sahip, Bakanlık ve ilgili kuruluşlarında çalışma hayatını denetleyen müfettişler ile mühendislik veya mimarlık eğitimi veren fakültelerin mezunları ile teknik elemanı,

İşyeri Hekimi: İş sağlığı ve güvenliği alanında görev yapmak üzere Bakanlıkça yetkilendirilmiş işyeri hekimliği belgesine sahip hekim,

Kademe: Açık işletmelerde belirli aralık, kot ve eğimlerle meydana getirilen basamak şeklindeki çalışma yerlerini,

Kanun: 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununu,

Kurul: İş sağlığı ve güvenliği kurulunu,

Lağım: Taş içerisinde sürülen galeriyi,

Mostra: Yeryüzünde bir madenin açığa çıkmış ve çıplak göz ile görülen kısmı, yani maden yatağının yüzeyi ile yeryüzünün ara kesiti.

Nefeslik: Ocak havasının giriş ve çıkış yolunu,

Ocak: Kuyuları ve giriş çıkış yollarıyla yeraltındaki bütün kazıları, bu kazılardan çıkan pasanın çıkartıldığı yatımlı ve düz galerileri, diğer yolları ve üretim yerlerini, çıkarma, taşıma, havalandırma tesislerini, yeraltında kullanılan enerjinin sağlanmasında ve iletilmesinde kullanılan sabit tesisleri, açık işletmelerde giriş çıkış yolları ile tüm maden kazıları, bu kazılardan çıkan pasanın döküldüğü döküm sahalarını,

Tehlike sınıfı: İş sağlığı ve güvenliği açısından, yapılan işin özelliği, işin her safhasında kullanılan veya ortaya çıkan maddeler, iş ekipmanı, üretim yöntem ve şekilleri, çalışma

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

ortam ve şartları ile ilgili diğer hususlar dikkate alınarak işyeri için belirlenen tehlike grubunu,

Şev: Kademe, alın ve yüzlerindeki eğimi,

Topuk: İşletmelerde güvenlik için bırakılan maden kısımlarını,

Yeraltı ve yerüstü maden işlerinin yapıldığı işyerleri: Madenlerin yeraltı veya yerüstünden çıkarılması, madenlerin çıkarma amacıyla araştırılması, çıkarılan madenlerin işlenmesi hariç, satışa hazırlanması işlerini, ifade eder.

5.2. İşyerlerinin Tanımı

Programlı teftiş kapsamındaki işyerlerinde madencilik faaliyetleri yerüstü ve yeraltı üretim yöntemleri ile gerçekleştirilmektedir. Madencilik sektöründe uygulamada yeraltı üretim yöntemlerinin kullanıldığı işyerleri yeraltı işletmesi, yeraltı ocağı, kapalı işletme; yerüstü üretim yöntemlerinin kullanıldığı işyerleri yerüstü işletmesi, açık işletme, açık ocak olarak adlandırılmaktadır.

Teftişler; kömür ya da cevher üretiminin yanı sıra işyerlerinde üretimi tamamlayıcı kırma, eleme, öğütme, lavvar, konsantratör gibi tesislerin bulunması durumuna göre, yıkanmış kömür, konsantre metal, blok mermer üretimi yapan mermer ocağı işletmeleri, agrega (mıcır) üretimini yapan taş ve kum ocak işletmelerini kapsamaktadır.

Programlı teftişler kapsamında 05 - Kömür ve Linyit Çıkartılması, 07 - Metal Cevheri Madenciligi ve 08 - Diğer Madencilik ve Taş Ocakçılığı, faaliyet grupları yer almaktadır. Teftişler bu faaliyet gruplarında yer alan yerüstü ve yeraltı işyerlerinde yapılmıştır. Teftiş yapılan işyerlerinin NACE kodları aşağıda yer alan Tablo 2.5' te belirtilmiştir.

Tablo 2. 5- Teftiş Programındaki İşyerlerinin Nace Kodları

05	Kömür ve linyit çıkartılması
05.1	Taş kömürü madenciligi
05.2	Linyit madenciligi
07	Metal cevherleri madenciligi
07.1	Demir cevherleri madenciligi
07.2	Demir dışı metal cevherleri madenciligi
08	Diğer madencilik ve taş ocakçılığı
08.1	Kum, kil ve taş ocakçılığı
08.11	Süsleme ve yapı taşları ile kireç taşı, alçı taşı, tebeşir ve kayağantaşı (arduvaz-kayraktaşı) ocakçılığı
08.11.01	Mermer ocakçılığı (traverten dahil)
08.11.02	Granit ocakçılığı

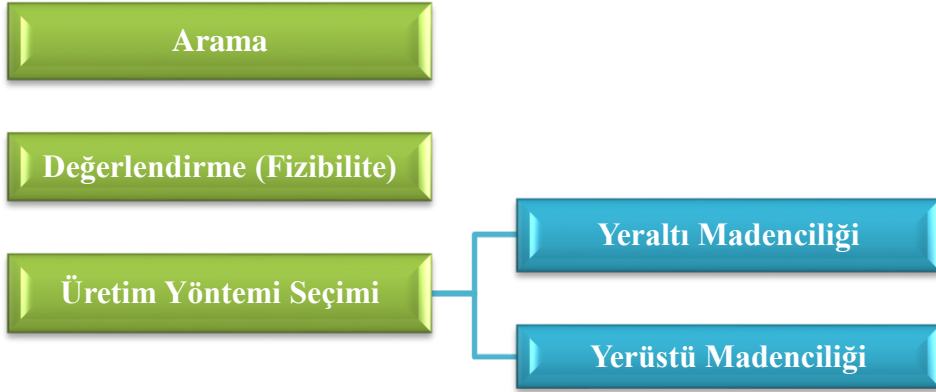

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

08.11.03	Yapı taşları ocakçılığı
08.11.04	Süsleme ve yapı taşlarının kırılması ve kabaca kesilmesi
08.11.05	Dolomit ve kayağan taşı (arduvaz / kayraktaş) ocakçılığı
08.11.06	Kireçtaşı (kalker) ocakçılığı (kireçtaşının kabaca kırılması ve parçalanması dahil)
08.11.07	Tebeşir, alçıtaşı ve anhidrit ocakçılığı (çıkarma, parçalama, pişirme işlemi dahil)
08.12	Çakıl ve kum ocaklarının faaliyetleri; kil ve kaolin çıkarımı
08.12.01	Çakıl ve kum ocakçılığı (taşların kırılması ile kil ve kaolin madenciliği hariç)
08.12.02	Çakıl taşlarının kırılması ve parçalanması
08.12.03	Kil, refrakter kil ve kaolin madenciliği ile bentonit, andaluzit, siyanit, silimanit, mulit, şamot veya dinas toprakları çıkarımı
08.9	Başka yerde sınıflandırılmamış madencilik ve taş ocakçılığı
08.91	Kimyasal ve gübreleme amaçlı mineral madenciliği
08.99	Başka yerde sınıflandırılmamış diğer madencilik ve taş ocakçılığı

5.3. Üretim Akış Şeması

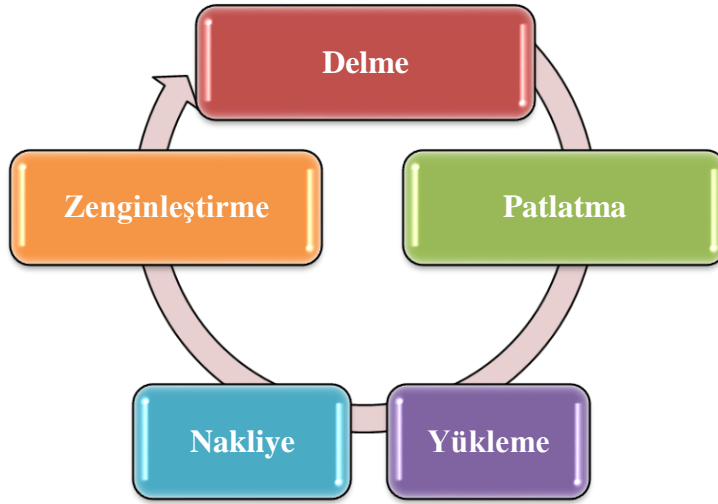
Madencilikte saha çalışmaları, yeraltı veya yerüstü üretim yöntemlerinin teknik yönlerinin karşılaştırılması ve maliyet hesaplamaları, yöntem tekniğinin seçiminde dikkat edilmesi gereken faktörlerdir. Bu faktörler dikkate alınarak üretim yöntemi seçilmektedir. Üretim yönteminin seçimine ilişkin akış şeması şekil 2.1’ de gösterilmektedir. Madencilikte, şekil 2.2’ de gösterildiği gibi, üretim iş akışı benzer olmasına rağmen; üretim akış şemaları, seçilen üretim yöntemine göre çeşitli farklılıklar göstermektedir.

Şekil 2. 1- Madencilik genel iş akış şeması

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Şekil 2. 2- Madencilik Üretim Döngüsü

5.3.1 Yeraltı Üretim Yöntemi Kullanan Maden İşletmeleri

Yeraltı kömür maden işyerlerinde uygun iş ekipmanları ile delme, kazı ve patlayıcı maddelerle patlatma yapıp, tahkimat ile güvenli çalışma alanı oluşturulduktan sonra üretim yapılır. Çıkan ham madde ocak dışına nakledilerek, kırma, eleme, zenginleştirme ve susuzlaştırma işlemleri yapılarak nihai ürün elde edilir. Yeraltı kömür maden işyerlerine ait örnek iş akış şeması Şekil 2.3’de gösterilmiştir.

Şekil 2. 3- Yeraltı Üretim Yöntemi Kömür Madeni

Cevherin yataklanma özelliğine, faylanma durumuna göre ve yan kayacın yapı ve özelliklerine göre (yoğunluk, masif olması, oluşum mekanizması, yan kayaç özellikleri v.s) uygun yöntem (tavanın göçertilmesi, açılan boşluğun doldurulması veya topuklar bırakılması v.s) belirlenerek uygulanır. Çeşitli yeraltı üretim yöntemleriyle, genellikle delme patlatma uygulanarak yerinde gevşetilen cevher, elle, kazıcı yükleyicilerle veya konveyör

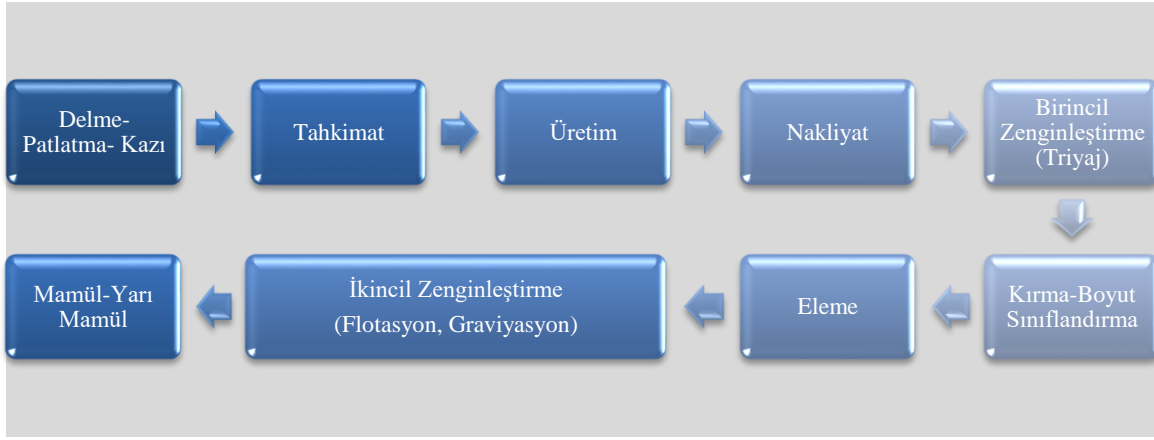

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

sistemi ile vagon bant konveyör gibi taşıyıcı iş makinelerine yüklenerek-iletılarak ocak dışına nakil edilmektedir.

Ocaktan çıkarılan cevher duruma göre iş makinesi ile ayırma ya da triyaj (elle seçme, tavuklama) işlemlerinden sonra zenginleştirme tesisine gönderilerek kırma, eleme ve boyutlandırma işlemlerine tabi tutulur ve tane serbestleşme boyutu ve yan kayaçtan ayrılması için gravitasyon (spiral, sallantılı masa, jig v.s), flotasyon, liç prosesi vb. yöntemlerle tesislerde zenginleştirilip fabrikalarda işlenmeye veya yarı mamul olarak satışa hazır hale getirilmektedir.

Yeraltı metal maden işyerlerine ait örnek iş akış şeması Şekil 2.4’de gösterilmiştir.

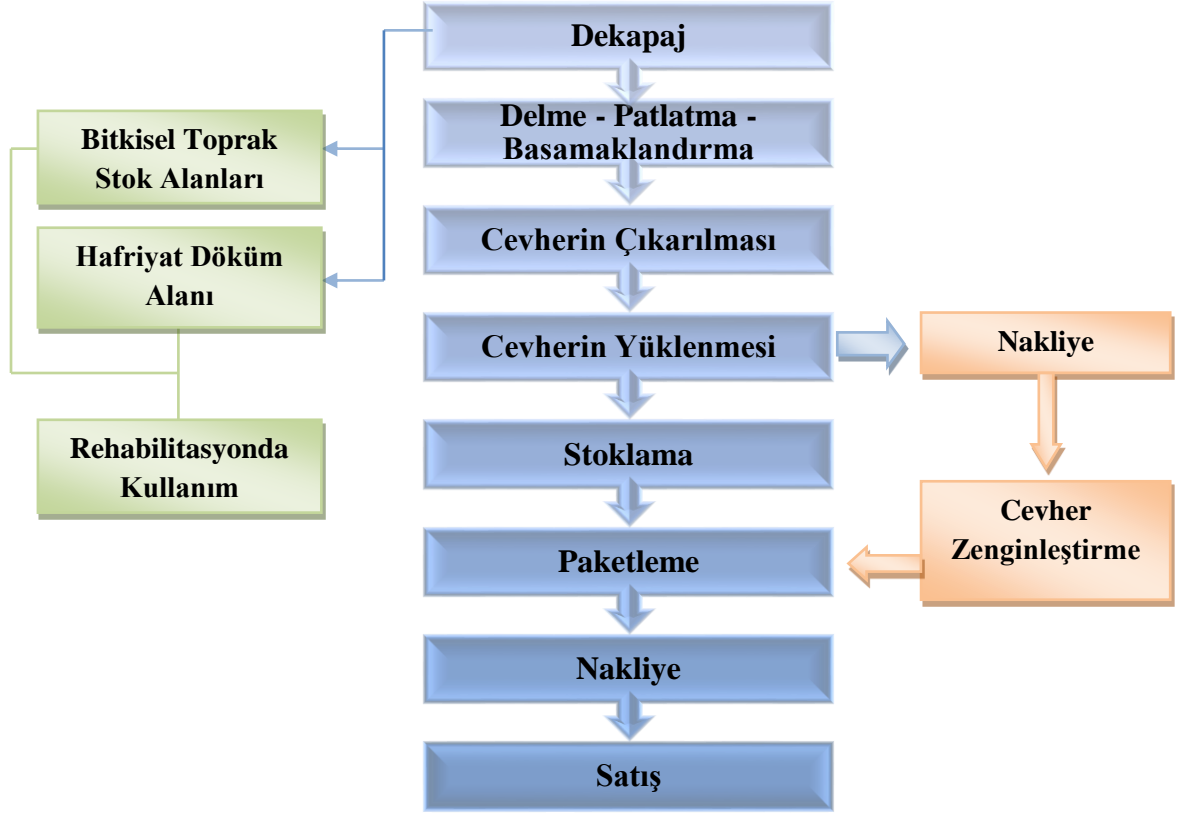
Şekil 2. 4- Yeraltı metal maden işyerlerinde örnek iş akış şeması

5.3.2 Yerüstü Üretim Yöntemiyle Çalışan Maden İşletmeleri

Açık işletme yöntemi ile işletilmesi ekonomik bulunan maden yataklarının, mostra verileri veya sondaj sonuçlarına göre; üzerini kaplayan örtü tabakasının (dekapaj/örtü-kazı) kademeler (basamaklar) oluşturularak açılması ve sonrasında madenin üretilmesi gerçekleştirilmektedir. Çıkarılan ham madde işyeri içerisinde kamyonlar, konveyör bant vb. iletim ekipmanları ile taşınarak nakliyesi yapılır. Kömür, metal madenleri, mermer, endüstriyel hammaddeler ve kalker madenlerinde ekonomik durumu göz önünde bulundurularak açık işletme yöntemiyle üretim yapılmaktadır. Yerüstü maden işyerlerine ait örnek iş akış şemaları Şekil 2.5 ve Şekil 2.6’da gösterilmektedir.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Şekil 2. 5- Yerüstü Maden İşyerlerine Ait Örnek İş Akış Şeması

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Şekil 2. 6- Mermer Ocaklarına Ait Örnek İş Akış Şeması

5.4. Yapılan İşler

2022 yılında programlı teftiş kapsamında; yerüstü maden işyerlerinde, mermer ocaklarında, yeraltı kömür ocaklarında ve yeraltı metal ocaklarında teftiş yapılmıştır.

Yeraltı madencilğinde genel olarak; sondaj, kazı, delme-patlatma, tahkimat, taşıma, cevher çıkarma, triyaj, nakliye, kırma, eleme, yıkama, kurutma, cevher zenginleştirme işleri yapılmaktadır.

Yerüstü madencilğinde sondaj, kazı, basamaklandırma, delme-patlatma, yükleme, nakliye, kırma, eleme, cevher zenginleştirme işleri yapılmaktadır. Mermer ocaklarında basamaklandırma, delik delme, blok kesme, sayalama, boyutlandırma, nakliye işleri yapılmaktadır.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

5.5. Kullanılan İş Ekipmanları

İşin yapılmasında kullanılan herhangi bir makine, alet, tesis ve tesisat iş ekipmanı olarak nitelendirilmektedir. Maden işyerlerinde çeşitli iş ekipmanları kullanılmaktadır. İşin mahiyetine göre yeraltı ve yerüstü maden işyerlerinde kullanılan ekipmanlar farklılıklar göstermektedir. Bu yüzden yeraltı maden işyerlerinde en çok kullanılan iş ekipmanları tablo 2,5'te, yerüstü maden işyerlerinde en çok kullanılan iş ekipmanları tablo 2.6' da yer almaktadır.

Tablo 2. 6- Yeraltı Maden İşyerlerinde Kullanılan İş Ekipmanları

No	Ekipman	No	Ekipman
1	Sondaaj Makinesi	16	Kafes Sistemi
2	Kazma – Kürek, Martopikör	17	Lokomotif - Vagon
3	Delici Makineler	18	Raylı taşıma sistemleri
4	Galeri Açma Makinesi	19	Vantilatör
5	Kazıcı ve Yükleyici Makineler	20	Vantüp
6	Hızar Makinesi	21	Erken Uyarı Gaz İzleme Sistemi
7	Ahşap/Çelik/Hidrolik Tahkimat Sistemi	22	Seyyar Gaz Ölçüm Cihazı
8	Beton Püskürtme Ekipmanı	23	Jeneratör
9	Elektirik pano ve yol vericileri	24	Trafo
10	Kaya Bulonlama Makinesi	25	Kompresör
11	Kamyon ve Kamyonetler	26	Hayat Hattı
12	Zincirli Konveyör	27	Sığınma Odası
13	Bant Sistemi	28	Personel Takip Sistemi
14	Vinç sistemler	29	Pompa (su atımı)
15	Çeşitli el aletleri	30	Havalandırma sistemleri

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Tablo 2. 7- Yerüstü Maden İşyerlerinde Kullanılan İş Ekipmanları

No	Ekipman	No	Ekipman
1	Delici Makineleri	10	Trafo
2	Paletli Kazıcı Yükleyici (Ekskavatör)	11	Manyeto
3	Draglayn	12	Tel Kesme ve Köprülü Kesme Makinaları
4	Lastik Tekerlekli Yükleyici (Loder)	13	Köprülü Kesme Makinası
5	Kamyon	14	Sayalama Makinesi
6	Bant Sistemi	15	Kollu Kesici
7	Kompresör	16	Ebatlama Makinası
8	Dozer	17	Jeneratör
9	Kırma Eleme Tesisi (Konkasör)	18	Kaynak makineleri ve atölye ekipmanları

5.6. Kullanılan Kimyasallar

Programlı teftiş kapsamında bulunan maden işyerlerinde sık kullanılan kimyasallar aşağıda yer alan tablo 2.8.'de belirtilmiştir.

Tablo 2. 8- Maden İşyerlerinde Kullanılan Kimyasallar

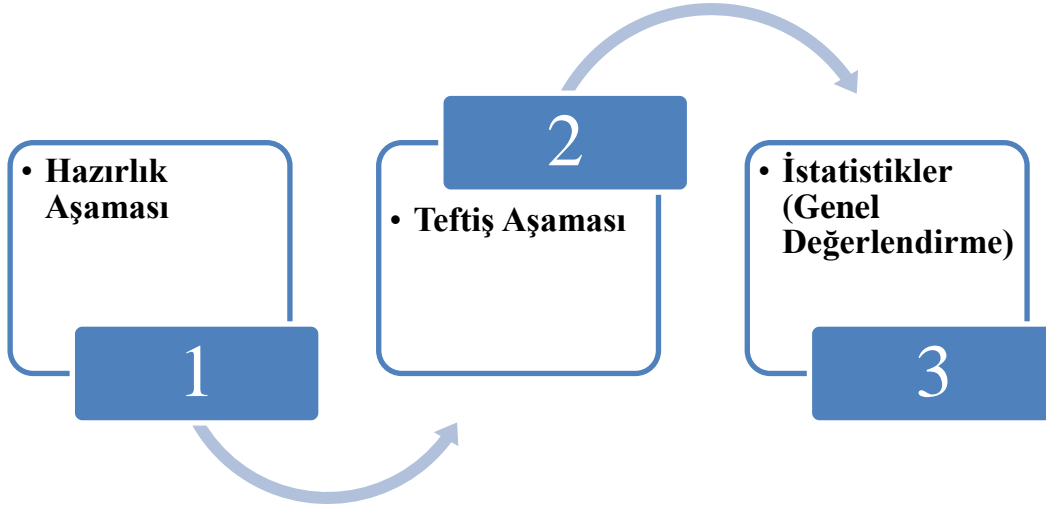
No	Kimyasal türü	No	Kimyasal türü
1	Akaryakıt	8	Epoksi Reçine
2	Araç bakım Yağları	9	LPG
3	ANFO / Dinamit	10	Oksijen
4	Asetilen	11	Püskürtme Beton (Shotcrete)
5	Aritma Kimyasalları	12	Polivalan
6	Amonyum Sülfat	13	Tiner
7	Boya	14	Yüzey Kimyasalları

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

3. BÖLÜM: TEFTİŞ KAPSAMINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR

2022 yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı Ve Güvenliği Programlı Teftişi kapsamında yapılan çalışmalar üç aşamalı olarak gerçekleştirilmiştir.

Şekil 3. 1- İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi Aşamaları

1. Hazırlık Aşaması

Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi 03.01.2022 tarih ve 78799 sayılı Bakan Oluru uygulamaya konulmuştur. Olurun alınmasını müteakip Başkanlıkça “2022 Yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişine İlişkin Uygulama Esasları” Grup Başkanlıklarına gönderilmiş yeraltı ve yerüstü maden işyerlerinde teftiş yapılması planlanmıştır.

Uygulama Esaslarının belirlenmesi üzerine hazırlık aşamasında Grup Başkanlıklarınca programlı teftişte yer alacak müfettişler belirlenmiş ve uygulama birliğini sağlamak üzere teftişlerin amacı, kapsamı, hedefi ve uygulama esasları ile ilgili toplantılar düzenlenmiştir.

Başkanlıkça Kömür ve Linyit Çıkarılması, Metal Cevheri Madenciligi ve Diğer Madencilik ve Taş Ocakçılığı faaliyet gruplarında yer alan teftiş kapsamına alınan işyerleri 2. bölümde yer alan seçim kriterlerine uygun olarak hazırlanarak grup başkanlıklarına gönderilmiştir.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

2. Teftiş Aşaması

2022 Yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişine İlişkin Uygulama Esasında belirtildiği üzere, teftişler yeraltı maden işyerlerinde aylık ve yerüstü maden işyerlerinde iki ve üç aylık dönemler halinde düzenlenmiştir. Programlı teftişte görevli heyetler teftiş programlarını uygulamaya 2022 yılı Mart ayında başlamışlardır. Her bir teftiş döneminde öncelikle bağlı olduğu Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'ndeki işyerinin mevcut dosyası incelenmiş mevzuatın öngördüğü ve müfettişin gerekli gördüğü diğer bilgiler elde edilmiştir.

1. 2022 Yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi, 03.01.2022 tarih ve 78799 sayılı Bakan Oluru ve '2022 Yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişine İlişkin Uygulama Esasları'nda belirtildiği üzere, yeraltı işyerlerinde aylık, yerüstü işyerlerinde iki ve üç aylık dönemler ve risk esaslı olarak düzenlenmiştir. 2022 yılı programlı teftişlerde tehlike kaynaklarının etkileşimi göz önünde bulundurularak, öncelikle aşağıdaki başlıklar dikkate alınarak teftişler gerçekleştirilmiştir.

- Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği hükümleri,
- İş sağlığı ve güvenliği eğitimleri,
- Sağlık raporları,

Ayrıca Başkanlığımızca iş sağlığı ve güvenliği yönünden yürütülen tüm programlı teftişlerde olduğu gibi aşağıdaki konu başlıkları da ele alınmıştır:

- Kayıt dışı istihdam, yabancı çalışanlar, çocuk işçiler, eşitlik ilkesi, korumalı işyerleri,
- Teftiş Rehberi I. Kitap I. Kısım IV. Bölüm Madde 3.6'da yer alan hükümler:
 - a) İşyerinde görevli iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve diğer sağlık personelinin ad ve soyadları, mesleki formasyon ve belge numaraları,*
 - b) İşyerinin risk değerlendirmesi ile ilgili olarak belge düzenlenme tarihi, belge sayfa sayısı ve imza sahiplerinin ad ve soyadları,*
 - c) Çalışan temsilcisi/temsilcilerinin adı soyadı, işyerindeki görevi,*
 - d) İş sağlığı ve güvenliği kurulu üyelerinin ad ve soyadları, görevleri, son toplantı tarihi,*
 - e) İşyerinin özelliğine göre müfettişçe tutanakta değinilmesi gerekli görülen diğer hususlar."*

2. Teftişlerde; işyerlerinde işveren vekili ve iş sağlığı ve güvenliği profesyonelleri ile teftişin amacı ve yöntemi ile ilgili olarak ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında bilgilendirme toplantısı yapılmıştır. Çalışanlarla çalışma ortamında görüşülüp, çalışanlara iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili bilgilendirmeler yapılmıştır. Ayrıca işyerlerinde çalışan temsilcilerinin teftişe katılmalarına özen göstererek, teftiş sırasında ifadelerine başvurulmuştur.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

3. Teftişlerde işyerlerinde çalışanlar için hayati tehlike olarak değerlendirilen mevzuata aykırılıklar tespit edildiğinde; işyerlerinde, 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 25. maddesi ve İşyerlerinde İşin Durdurulmasına Dair Yönetmeliğin 7. maddesi gereği durdurma kararı uygulanmıştır.

4. Hayati tehlike olarak değerlendirilmeyen mevzuata aykırılıkların teftiş dönemi içerisinde işverence giderileceğinin beyan edilmesi üzerine noksanlık bildirimini düzenlenerek teftişe ara verilmiştir. Verilen süre sonunda teftiş tamamlanmış ve giderilmeyen mevzuata aykırılıklar için idari para cezası uygulanmıştır.

2022 Yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişleri 2022 yılı Mart-Aralık ayları arasında 76 müfettiş ile yapılmış, genel değerlendirme raporu faal olan 1175 işyerine ait teftiş raporları esas alınarak düzenlenmiştir.

3. İstatistikler

3.1. İşyeri İstatistikleri

2022 Yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi kapsamında oluşturulan heyetler, Adana, Adıyaman, Afyonkarahisar, Amasya, Ankara, Antalya, Artvin, Aydın, Balıkesir, Bartın, Bilecik, Bolu, Burdur, Bursa, Çanakkale, Çorum, Denizli, Diyarbakır, Edirne, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, Giresun, Gümüşhane, Hatay, Isparta, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Karaman, Kastamonu, Kayseri, Kırşehir, Kocaeli, Konya, Kütahya, Malatya, Manisa, Mersin, Muğla, Nevşehir, Niğde, Ordu, Rize, Sakarya, Samsun, Siirt, Sivas, Şanlıurfa, Tekirdağ, Tokat, Trabzon Uşak, Yozgat ve Zonguldak olmak üzere toplam 57 ilde görevlendirilmiştir.

2022 Yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi kapsamında; 1175 işyerinin teftişi gerçekleştirilmiştir. Programa alınan ve teftişi gerçekleştirilen işyerlerinin illere göre dağılımı Tablo 3.1’de gösterilmiştir.

Tablo 3. 1- Teftişi gerçekleştirilen işyerlerinin illere göre dağılımı

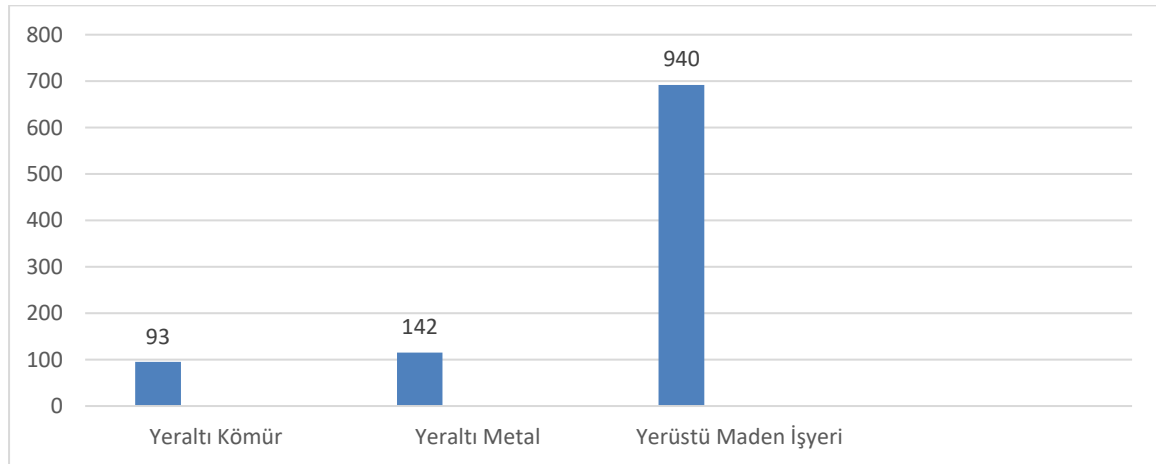
Sıra No	Teftiş Gerçekleştirilen İl	Teftiş Edilen İşyeri Sayısı	Sıra No	Teftiş Gerçekleştirilen İl	Teftiş Edilen İşyeri Sayısı
1	Adana	27	30	İzmir	45
2	Adıyaman	2	31	K.Maraş	3
3	Afyonkarahisar	77	32	Karaman	18
4	Amasya	13	33	Kastamonu	18
5	Ankara	42	34	Kayseri	44
6	Antalya	15	35	Kırşehir	7
7	Artvin	6	36	Kocaeli	20
8	Aydın	12	37	Konya	24

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Sıra No	Teftiş Gerçekleştirilen İl	Teftiş Edilen İşyeri Sayısı	Sıra No	Teftiş Gerçekleştirilen İl	Teftiş Edilen İşyeri Sayısı
9	Balıkesir	46	38	Kütahya	28
10	Bartın	2	39	Malatya	7
11	Bilecik	33	40	Manisa	20
12	Bolu	8	41	Mersin	32
13	Burdur	32	42	Muğla	73
14	Bursa	56	43	Nevşehir	6
15	Çanakkale	16	44	Niğde	17
16	Çorum	3	45	Ordu	9
17	Denizli	70	46	Rize	11
18	Diyarbakır	14	47	Sakarya	5
19	Edirne	7	48	Samsun	6
20	Elazığ	26	49	Siirt	2
21	Erzincan	4	50	Sivas	29
22	Erzurum	2	51	Şanlıurfa	7
23	Eskişehir	28	52	Tekirdağ	21
24	Gaziantep	5	53	Trabzon	13
25	Giresun	3	54	Tokat	4
26	Gümüşhane	4	55	Uşak	1
27	Hatay	1	56	Yozgat	3
28	Isparta	14	57	Zonguldak	33
29	İstanbul	101			

Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı tarafından programa alınan ve teftişi gerçekleştirilen işyerlerinin yeraltı kömür, yeraltı metal ve yerüstü faaliyetlerine göre dağılımı Şekil 3.2’de gösterilmiştir.

Şekil 3. 2- Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı tarafından teftişi gerçekleştirilen işyerlerinin faaliyetlere göre sayısal dağılımı

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

3.2. Çalışan Sayısı İstatistikleri

2022 yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi kapsamında 1175 işyerinde yapılan teftişte 5.848 kadın çalışan, 85.097 erkek çalışan olmak üzere toplamda 90.945 çalışana, ayrıca 131 de stajyere ulaşılmıştır. Programlı teftişler kapsamında ulaşılan kadın çalışan ve erkek çalışan sayılarının illere göre dağılımı Tablo 3.2’de yer almaktadır.

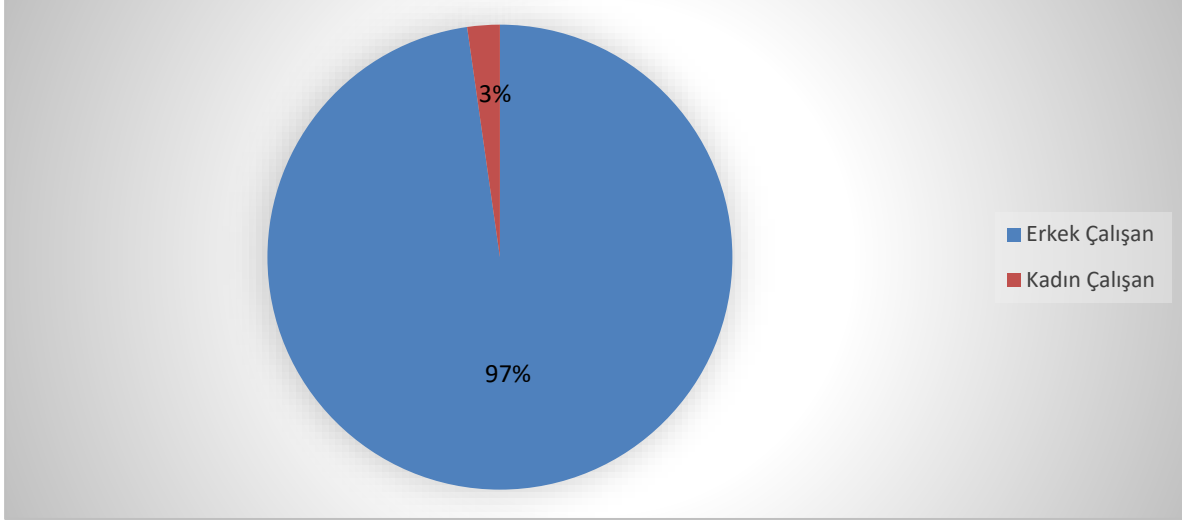
Tablo 3. 2- Programlı teftişler kapsamında ulaşılan kadın çalışan ve erkek çalışan sayılarının illere göre dağılımı

Sıra No	İl	Erkek Çalışan	Kadın Çalışan	Toplam	Sıra No	İl	Erkek Çalışan	Kadın Çalışan	Toplam
1	Adana	1396	38	1434	30	İzmir	5944	294	6238
2	Adıyaman	327	1	328	31	K.Maraş	2227	42	2269
3	Afyonkarahisar	2578	428	3006	32	Karaman	691	12	703
4	Amasya	1150	46	1196	33	Kastamonu	872	31	903
5	Ankara	2478	54	2532	34	Kayseri	2411	76	2487
6	Antalya	844	231	1075	35	Kırşehir	156	0	156
7	Artvin	929	9	938	36	Kocaeli	730	44	774
8	Aydın	863	9	872	37	Konya	579	86	665
9	Balıkesir	2997	280	3277	38	Kütahya	4377	314	4691
10	Bartın	818	13	831	39	Malatya	423	6	429
11	Bilecik	1355	279	1634	40	Manisa	11620	155	11775
12	Bolu	743	5	748	41	Mersin	1215	58	1273
13	Burdur	1757	480	2237	42	Muğla	3150	606	3756
14	Bursa	3081	202	3283	43	Nevşehir	228	9	237
15	Çanakkale	1197	25	1222	44	Niğde	349	3	352
16	Çorum	603	5	608	45	Ordu	186	16	202
17	Denizli	3479	1015	4494	46	Rize	609	38	647
18	Diyarbakır	586	23	609	47	Sakarya	61	15	76
19	Edirne	971	31	1002	48	Samsun	143	44	187
20	Elazığ	1309	36	1345	49	Siirt	406	1	407
21	Erzincan	196	2	198	50	Sivas	2421	36	2457
22	Erzurum	85	0	85	51	Şanlıurfa	122	7	129
23	Eskişehir	1038	248	1286	52	Tekirdağ	1379	85	1464
24	Gaziantep	461	18	479	53	Trabzon	118	21	139
25	Giresun	262	7	269	54	Tokat	37	3	40
26	Gümüşhane	292	4	296	55	Uşak	725	33	758
27	Hatay	118	0	118	56	Yozgat	246	6	252
28	Isparta	907	6	913	57	Zonguldak	8395	88	8483
29	İstanbul	2457	224	2681					

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Programlı teftişler kapsamında ulaşılan kadın çalışan ve erkek çalışan sayılarının yüzdeler dağılımı Şekil 3.3’de yer almaktadır.

Şekil 3. 3- Teftişte ulaşılan çalışanların kadın erkek oranları

Programlı teftişler kapsamında ulaşılan kadın çalışan ve erkek çalışan yapılan işin niteliğine göre dağılımı Tablo 3.3’te yer almaktadır.

Tablo 3. 3- Programlı teftişler kapsamında ulaşılan kadın çalışan ve erkek çalışan sayılarının işin niteliğine göre dağılımı

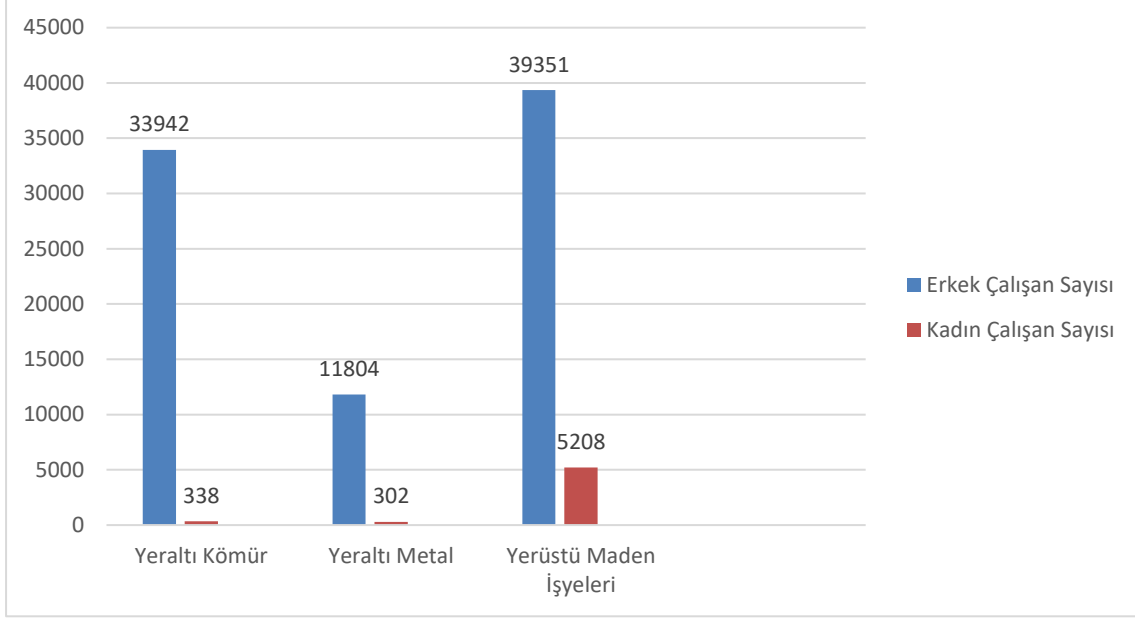
Faaliyet	Erkek Çalışan Sayısı	Kadın Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Yeraltı Kömür	33.942	338	34.280
Yeraltı Metal	11.804	302	12.106
Yerüstü Maden İşyerleri	39.351	5.208	44.559
	85.097	5.848	90.945

Kadın çalışanlar tabloda yer alan işyerlerinin yerüstü tesislerinde, genellikle büro işleri ve temizlik işlerinde istihdam edilmektedir. Ayrıca son yıllarda mermer fabrikalarında kadın çalışan sayısında bir artış gözlemlenmektedir.

Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı tarafından 2022 yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi kapsamında yapılan teftişlerde faaliyetlere göre çalışan sayıları Şekil 3.4’te yer almaktadır.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Şekil 3. 4- Programlı teftişlerde ulaşılan çalışan sayılarının faaliyetlere göre dağılım oranları

3.3. Programlı Teftişlerde Tespit Edilen Noksan Hususlara İlişkin İstatistikler

2022 Yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi, 2022 Yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişine İlişkin Uygulama Esasları'nda belirtildiği üzere, aşağıdaki başlıklar dikkate alınarak teftişler gerçekleştirilmiştir.

- Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği hükümleri,
- İş sağlığı ve güvenliği eğitimleri,
- Sağlık raporları,

Ayrıca Başkanlığımızca iş sağlığı ve güvenliği yönünden yürütülen tüm programlı teftişlerde olduğu gibi aşağıdaki konu başlıkları da ele alınmıştır.

- Kayıt dışı istihdam, yabancı çalışanlar, çocuk işçiler, eşitlik ilkesi, korumalı işyerleri,
- Teftiş Rehberi I. Kitap I. Kısım IV. Bölüm Madde 3.6'da yer alan hükümler:
 - a) İşyerinde görevli iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve diğer sağlık personelinin ad ve soyadları, mesleki formasyon ve belge numaraları,
 - b) İşyerinin risk değerlendirmesi ile ilgili olarak belge düzenlenme tarihi, belge sayfa sayısı ve imza sahiplerinin ad ve soyadları,
 - c) Çalışan temsilcisi/temsilcilerinin adı soyadı, işyerindeki görevi,
 - d) İş sağlığı ve güvenliği kurulu üyelerinin ad ve soyadları, görevleri, son toplantı tarihi,

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

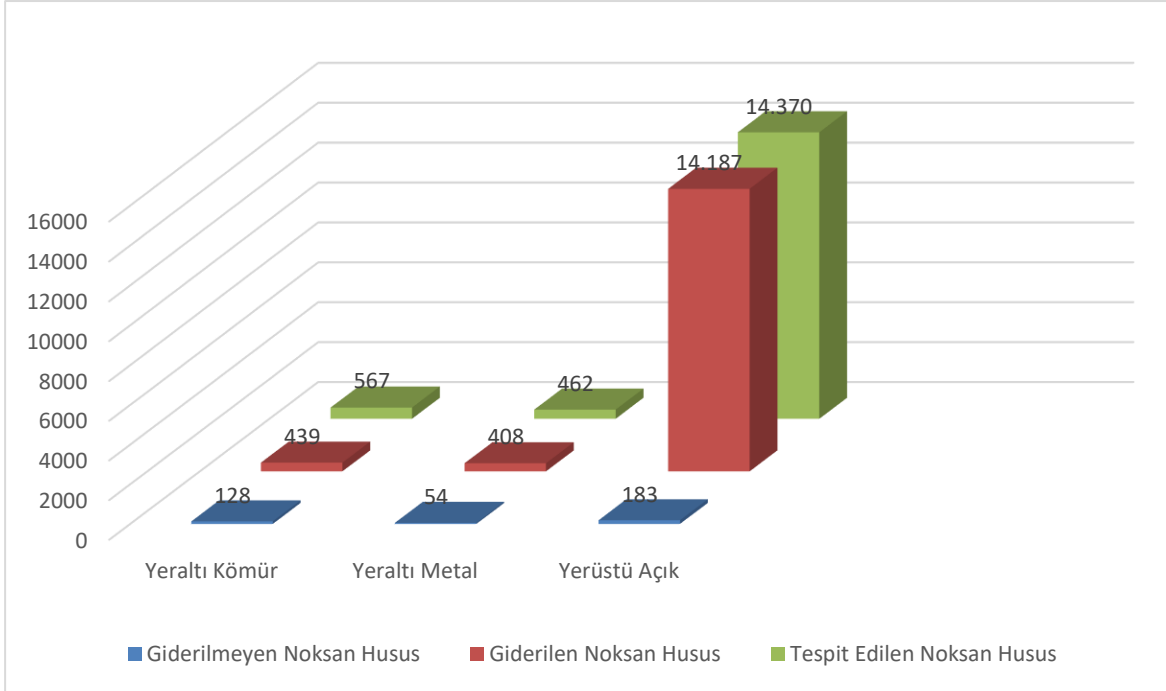
e) İşyerinin özelliğine göre müfettişçe tutanakta değinilmesi gerekli görülen diğer hususlar.”

Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı tarafından gerçekleştirilen teftişlerde tespit edilen noksan hususlar işyerinde yapılan işin niteliğine göre, Yerüstü Kömür, Yeraltı Metal, Yerüstü Maden İşyerleri, olacak şekilde 3 ana grupta incelenmiştir.

Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı tarafından Mart ve Aralık ayları arasında 76 müfettiş ile 57 il ve 1175 işyerinde gerçekleştirilen 2022 Yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi kapsamında toplam 15.399 noksan husus tespit edilmiştir. Tespit edilen bu noksanlıklardan 15.034 adet noksan husus işverenliklerce teftiş esnasında giderilmiş, 365 madde noksan husus için idari para cezası uygulanmıştır.

Tablo 3. 4- Programlı teftişler kapsamında yer alan işyerlerinde işin niteliğine göre teftişlerde tespit edilen ve giderilen noksan husus sayıları

Faaliyet Alanı	Tespit Edilen Noksan Husus	Giderilen Noksan Husus	Giderilmeyen Noksan Husus
Yeraltı Kömür	567	439	128
Yeraltı Metal	462	408	54
Yerüstü Maden	14.370	14.187	183
Toplam	15.399	15.034	365

Şekil 3. 5- Tespit edilen noksanlıkların sayıları

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

3.4. Teftiş Sonucu İstatistikleri

2022 Yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişleri kapsamında yeraltı üretim yöntemiyle faaliyet gösteren işletmelerde bir aylık programlar şeklinde teftişler yürütülmüş olup söz konusu işyerlerinde işverenlere müfettişin kanaati ile görev süresini aşmayacak şekilde süre verilerek tespit edilen hususların teftiş sırasında işverence giderilmesine olanak tanınmıştır. Verilen sürenin dolmasına müteakip noksanlıklarının tamamını gidermeyen veya bu süre içerisinde işyerinde yeni bir noksan hususun olduğu işyerlerine idari para cezası uygulanmıştır.

Yerüstü üretim yöntemiyle faaliyet gösteren maden işletmelerinde iki ve üç aylık programlar şeklinde teftişler yürütülmüştür. İlk aşamada tespit edilen noksan hususlar ile ilgili olarak işverenlere müfettişin kanaati ile görev süresini aşmayacak şekilde süre verilmiştir. Verilen sürenin dolmasına müteakip noksanlıklarının tamamını gidermeyen veya bu süre içerisinde işyerinde yeni bir noksan hususun olduğu işyerlerine idari para cezası uygulanmıştır. Yapılan teftişler sırasında çalışanlar için hayati tehlike oluşturan mevzuata aykırılıkların tespit edildiği işyerlerinde işin durdurulması kararı uygulanmıştır. Durdurulan işyerlerinde belirlenen işin durdurulmasına gerekçe olan mevzuata aykırılıkların dışında kalan diğer mevzuata aykırılıklar, işverenliğe tebliğ edilerek bu aykırılıkların giderilmesi için teftişe ara verilmiştir. Verilen süre sonunda tebliğ edilen mevzuata aykırılıkların kontrol edilerek; giderilmeyen aykırılıklar için idari para cezası uygulanmıştır. İşverenin talebi üzerine, durdurulan işyerinde daha önce belirlenen ve durdurmaya neden olan mevzuata aykırılıkların kontrol edilmesi aşamaları ile teftişler tamamlanmıştır.

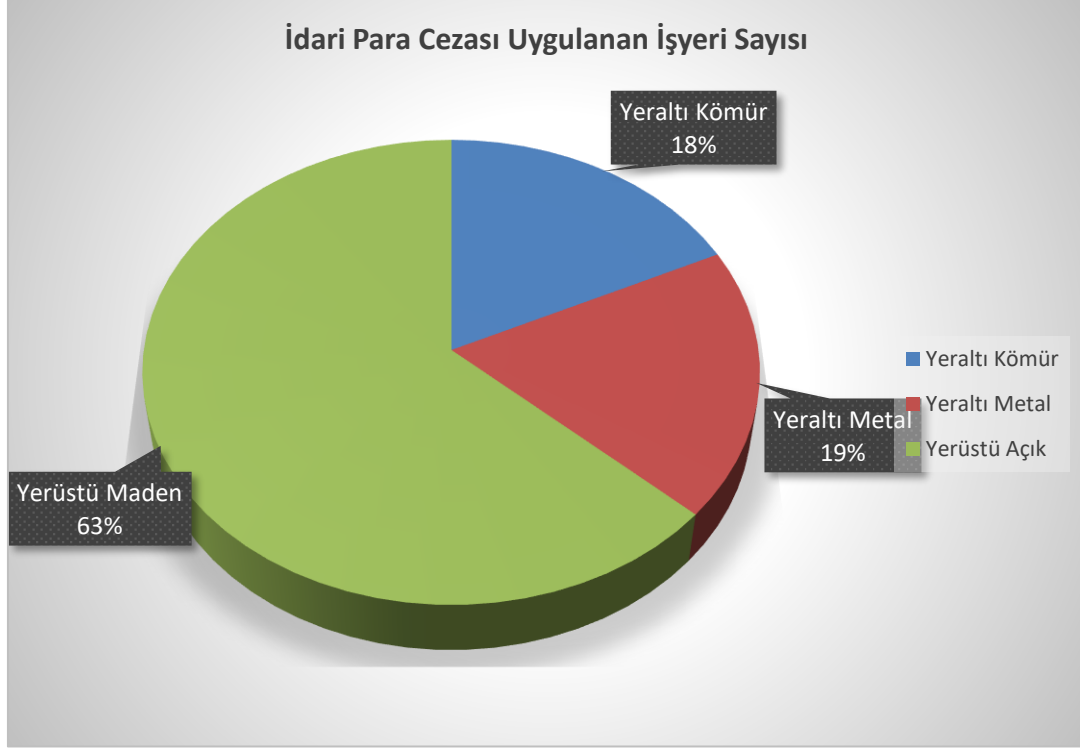
Programlı teftiş kapsamında; 1175 işyerinin teftişi yapılmıştır. Programlı teftişler kapsamında denetim gören işyerlerinden 734 işyerinde tespit edilen tüm mevzuata aykırılıkların giderildiği ve teftiş süresi içerisinde yeni bir mevzuata aykırı husus oluşturmadan çalışmalarına devam ettiği gözlenmiştir. Teftişler kapsamında 341 işyerinde tespit edilen mevzuata aykırılıklar giderilmemiş ve/veya teftiş süreci içerisinde yeni mevzuata aykırılıklar ortaya çıkmış olup bu işyerlerinin işverenlerine idari para cezası uygulanmıştır. İdari para cezası uygulanan işyeri sayıları Tablo 3.5’de belirtilmiştir.

Tablo 3. 5- Sektörlere göre idari para cezası yazılan işyeri sayıları

Faaliyet Alanı	İdari Para Cezası Uygulanan İşyeri Sayısı
Yeraltı Kömür	61
Yeraltı Metal	64
Yerüstü Maden	216
Toplam	341

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Şekil 3. 6- İdari Para Cezası Uygulanan İşyerlerinin Faaliyetlerine Göre Oranları

Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı tarafından 2022 Yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi kapsamında toplam 23.659.866 TL idari para cezası uygulanmıştır. Uygulanan idari para cezalarının madencilik faaliyetlerine göre dağılımı Tablo 3.6'da gösterilmiştir.

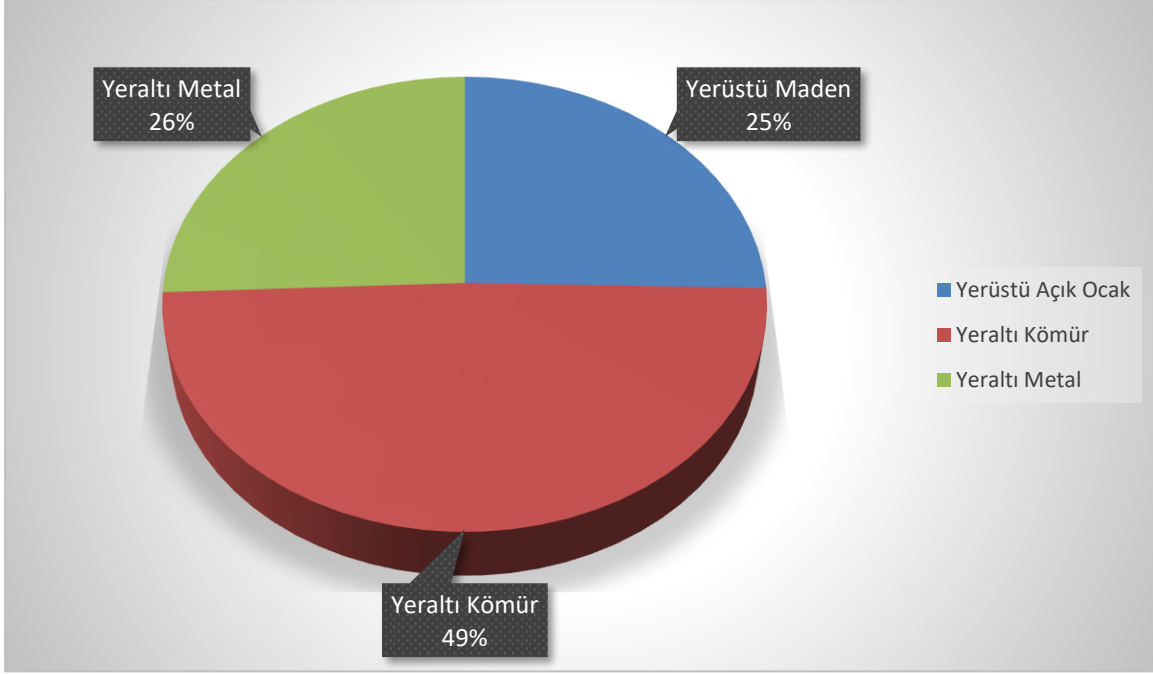
Tablo 3. 6- İdari para cezalarının madencilik faaliyetlerine göre dağılımı

Madencilik Faaliyetleri	İdari Para Cezası Miktarı (TL)
Yerüstü Maden	5.998.014 TL
Yeraltı Kömür	11.593.223 TL
Yeraltı Metal	6.068.629 TL
Toplam	23.659.866 TL

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

İdari para cezalarının madencilik faaliyetlerine göre yüzdelik dağılımları Şekil 3.13'de gösterilmiştir.

Şekil 3. 7- İdari para cezası miktarlarının madencilik faaliyetlerine göre dağılım oranı

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

4. BÖLÜM: MEVZUATA AYKIRILIKLAR

2022 yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi kapsamında gerçekleştirilen teftişlerde tespit edilen noksan hususlar işyerinde yapılan işin niteliğine aşağıda belirtilen 3 ana grupta incelenmiştir.

- Yeraltı Kömür
- Yeraltı Metal
- Yerüstü Maden İşyerleri(Metal, Kömür, Taş Ocağı vb.)

Yapılan programlı teftiş sonucunda tespit edilen noksan hususlar ana başlıklar altında sınıflandırılmış, tespit edilme, giderilme ve giderilme oranlarına yer verilecek şekilde tablolar hazırlanmıştır. Yukarıda belirtilen 3 ana başlık için ayrı ayrı tablolar oluşturulmuştur.

Yeraltı kömür madeni işyerlerinde yapılan programlı teftişler bir aylık programlar şeklinde yürütülmüş olup tespit edilen noksan hususlar ile ilgili olarak teftiş sırasında giderilmemiş olan noksan hususlara idari para cezası uygulanması istenmiştir. Yapılan teftişler sonucunda işyerlerinde tespit edilen ve giderilen noksan hususlar ve giderilme oranları Tablo 4.1’de belirtilmiştir.

Tablo 4. 1- Yeraltı kömür maden işletmelerinde yürütülen teftişlere ilişkin tespit edilen ve giderilen noksan sayıları ve giderilme oranları

Noksan Sınıfı	Noksan Açıklaması	Tespit Edilen	Giderilen Noksan Sayısı	Giderilmeyen Noksan Sayısı	Giderilme Oranı
Arama, Kurtarma ve Acil Durum	Acil durum planının olmaması / uygun olmaması / güncel olmaması / acil durum krokisi olmaması	5	4	1	80%
Arama, Kurtarma ve Acil Durum	Acil durum tatbikatı yapılmaması / uygun yapılmaması / periyoduna uygun yapılmaması	3	2	1	67%
Arama, Kurtarma ve Acil Durum	Destek elemanı (Arama, kurtarma, tahliye, yangınla mücadele) görevlendirmesi yapılmaması / eksik olması/ İlkyardımcı olmaması / sayısının yetersiz olması	12	9	3	75%
Arama, Kurtarma ve Acil Durum	Hayat hattı olmaması / eksik olması	11	9	2	82%
Arama, Kurtarma ve Acil Durum	İlk yardım odası bulunmaması	3	2	1	67%
Arama, Kurtarma ve Acil Durum	Kurtarma istasyonu kurulmaması / uygun olmaması	3	1	2	33%
Arama, Kurtarma ve Acil Durum	Ocak yollarında kaçışı zorlaştıracak malzeme ve su birikintileri bulunması	5	4	1	80%
Arama, Kurtarma ve Acil Durum	Oksijenli ferdi kurtarıcı değişim istasyonunun kurulmaması / uygun olmaması	1	1	0	100%

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Noksan Sınıfı	Noksan Açıklaması	Tespit Edilen	Giderilen Noksan Sayısı	Giderilmeyen Noksan Sayısı	Giderilme Oranı
Arama, Kurtarma ve Acil Durum	Oksijenli ferdi kurtarıcı olmaması / uygun olmaması	1	0	1	0%
Arama, Kurtarma ve Acil Durum	Personel takip sistemi kurulmaması / çalışmaması / tüm çalışanları kapsamaması	4	2	2	50%
Genel Çalışma Şartları	Kapalı kaplarda etiketleme yapılmaması / Malzeme güvenlik bilgi formlarının olmaması / asılmaması	8	8	0	100%
Genel Çalışma Şartları	Ocak ağızlarında heyelan, kaya ve taş vb. malzemelerin düşmesine karşı önlem alınmaması	1	1	0	100%
Genel Çalışma Şartları	Ocak içerisinde yanıcı malzemelerin bulunması	5	3	2	60%
Genel Çalışma Şartları	Ocak içi haberleşmenin olmaması / çalışmaması	8	6	2	75%
Genel Çalışma Şartları	Tehlikeli bölgelere girişin engellenmemesi	16	16	0	100%
Genel Çalışma Şartları	Termal konfor şartlarının sağlanamaması / Sıcaklık nem ölçümü yapılmaması	2	1	1	50%
Genel Çalışma Şartları	Toza maruziyete karşı önlem alınmaması	8	7	1	88%
Genel Çalışma Şartları	Uyarı ve ikaz levha ve işaretlerinin olmaması / yetersiz olması	9	8	1	89%
Genel Çalışma Şartları	Uygun olmayan merdivenlerin kullanılması	7	6	1	86%
Genel Çalışma Şartları	Yüksekten düşmeye karşı önlem alınmaması	11	10	1	91%
Havalandırma	Baraj arkasında havalandırma ölçümlerinin yapılmaması	4	3	1	75%
Havalandırma	Birinin durması halinde diğerinin derhal-otomatik olarak çalışacak durumda iki havalandırma grubu bulunmaması	2	1	1	50%
Havalandırma	Enerji kesilmesi halinde devreye girecek yedek enerji kaynağı olmaması	2	0	2	0%
Havalandırma	Gaz ölçümlerinin yapılmaması ve gaz ölçüm defteri tutulmaması	3	3	0	100%
Havalandırma	Gaz ve hava ölçüm değerlerinin mevzuata belirtilen değerlere uygun olmaması	4	2	2	50%
Havalandırma	Hava hızının sınır değerinin altında / üstünde olması / ölçüm yapılmaması	7	5	2	71%
Havalandırma	Hava kapısı / perdesi yapılmamış olması / uygun olmaması	4	2	2	50%

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Noksan Sınıfı	Noksan Açıklaması	Tespit Edilen	Giderilen Noksan Sayısı	Giderilmeyen Noksan Sayısı	Giderilme Oranı
Havalandırma	Havalandırma grubunda istenmeyen devre dışı kalmaları bildirecek otomatik alarm sisteminin olmaması	7	5	2	71%
Havalandırma	Havalandırmanın kısa devre yapmasını önleyecek tedbir alınmaması	6	5	1	83%
Havalandırma	Merkezi gaz izleme sensörlerinin eksik olması / olmaması	12	10	2	83%
Havalandırma	Merkezi gaz izleme sensörlerinin kalibrasyonlarının olmaması	8	7	1	88%
Havalandırma	Sensörlerin uygun şekilde konumlandırılmaması	4	3	1	75%
Havalandırma	Seyyar gaz ölçüm cihazı olmaması / yetersiz olması	4	3	1	75%
Havalandırma	Seyyar gaz ölçüm cihazının kalibrasyonunun yapılmaması	3	3	0	100%
Havalandırma	Vantüplerin çalışma alanından uzakta kalması	2	2	0	100%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Acil durdurma tertibatının olmaması	6	4	2	67%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Basıncı tüplerde geri tepme ventilinin olmaması / manometrelerinin çalışmaması	4	1	3	25%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Basıncı tüplerin uygun depolanmaması / taşınmaması	3	3	0	100%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Elektrikle temas tehlikesi	5	3	2	60%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Elektrikli ekipmanların exproof olmaması / exproof ekipmanların arızalı olması	2	1	1	50%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Hareketli parça ile temas tehlikesi	3	1	2	33%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Hava tankının uygun şekilde konumlandırılmaması	6	5	1	83%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Hayat hattının, vantüp vb. alev yürütmez özellikte olmaması	2	2	0	100%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	İnsan nakli için kullanılacak mekanik taşıma sistemi bulunmaması / uygun olmaması	2	1	1	50%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	İş ekipmanlarında operatörün bulunduğu bölümde malzeme düşme veya çarpmasına karşı önlem alınmaması	2	2	0	100%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	İş ekipmanlarının / tesislerin sesli ve ışıklı ikazlarının olmaması / çalışmaması	2	2	0	100%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Kaçak akım rölesi olmaması	2	0	2	0%

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Noksan Sınıfı	Noksan Açıklaması	Tespit Edilen	Giderilen Noksan Sayısı	Giderilmeyen Noksan Sayısı	Giderilme Oranı
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Kaldırma ve taşıma araçlarının alt limit, Üst limit ve yatay hareket sınırlandırıcı sistemlerinin olmaması	3	2	1	67%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Paratoner tesis edilmemesi	9	7	2	78%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Vantüplerin yırtık, delik vb. nedenlerle uygun olmaması	1	0	1	0%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Yerüstü tesislerinde gerekli bölümlerde lokal havalandırma bulunmaması	5	3	2	60%
Sağlık Gözetimi	Çalışanların işe giriş/periodyk sağlık raporlarının olmaması/süresinin geçmesi/uygun olmaması	3	2	1	67%
Sağlık Gözetimi	Çalışanların akciğer grafilerinin olmaması / hekimce belirlenen sürenin geçmiş olması	2	2	0	100%
Sosyal Tesisler	Çalışanlar için elbise dolabı bulunmaması / uygun olmaması	2	0	2	0%
Sosyal Tesisler	Dinlenme alanı oluşturulmaması	7	6	1	86%
Sosyal Tesisler	Duş tesisi, lavabo, tuvalet bulunmaması	4	2	2	50%
Sosyal Tesisler	Duşlarda sıcak su olmaması	4	2	2	50%
Sosyal Tesisler	Sosyal tesislerde hijyen koşullarının sağlanmaması	3	0	3	0%
Sosyal Tesisler	Sosyal tesislerin uygun olmaması	2	2	0	100%
Sosyal Tesisler	Soyunma odasının uygun olmaması / olmaması	4	3	1	75%
Tahkimat	Çalışma alanında tavan ve yan kısımlarda boşluklar olması	3	3	0	100%
Tahkimat	Galerilerde kesit daralması olması	8	8	0	100%
Tahkimat	Ocakta kavlak söktümü yapılmaması	4	4	0	100%
Tahkimat	Tahkimatın eksik olması / deforme olması / kırılması / kama fırça vb. eksikliği	6	6	0	100%
Ulaşım Yolları ve Nakliyat Sistemleri	Çalışma yapılan yerin yerüstü ile ikinci bir bağlantısının bulunmaması	19	18	1	95%
Ulaşım Yolları ve Nakliyat Sistemleri	Karakol yapılmaması / uygun olmaması	27	25	2	93%
Ulaşım Yolları ve Nakliyat Sistemleri	Vagonların kaçmasını önlemek için emniyet halatı tesis edilmemesi	41	39	2	95%
Ulaşım Yolları ve Nakliyat Sistemleri	Vagonların ön ve arkasına görünürlüğü ve hareket yönünün ayırt edilmesini	4	4	0	100%

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Noksan Sınıfı	Noksan Açıklaması	Tespit Edilen	Giderilen Noksan Sayısı	Giderilmeyen Noksan Sayısı	Giderilme Oranı
	sağlayacak gerekli yansıtıcı işaretlemeler konulmaması				
Ulaşım Yolları ve Nakliyat Sistemleri	Yeraltında iniş ve çıkışında yollarında tutamak basamak yapılmaması / uygun olmaması	5	0	5	0%
Yangın ve Patlama	Kontrol sondajı yapılmaması / uygun yapılmaması / kayıt altına alınmaması	7	4	3	57%
Yangın ve Patlama	Ocakta kullanılan bant konveyör veya donanımlarının uygun olmaması	7	5	2	71%
Yangın ve Patlama	Ocakta toz patlamasına karşı su veya toz barajları tesis edilmemesi / uygun olmaması	8	7	1	88%
Yangın ve Patlama	Patlayıcı maddelerin uygun olmayan şekilde depolanması / kullanılması / taşınması	4	3	1	75%
Yangın ve Patlama	Yanabilir malzemelerin uygun şekilde depolanmaması	3	3	0	100%
Yangın ve Patlama	Yangın riskine karşı kömürün hava ile temasının kesilmemesi	1	0	1	0%
Yangın ve Patlama	Yangınla mücadele ekipmanlarının olmaması / yetersiz olması	2	2	0	100%
Yangın ve Patlama	Yeraltında barajların hava sızdırmaz olmaması / numune borusunun olmaması	3	3	0	100%
Yangın ve Patlama	Yeraltında kurulu bulunan barajların dayanımlarının hesaplanmaması	4	3	1	75%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Basınçlı kapların periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	1	0	1	0%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Caraskalın periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	1	0	1	0%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Diğer sağlık personeli görevlendirilmemesi / süresinin yetersiz olması	1	1	0	100%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Elektrik tesisatının periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	3	3	0	100%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Gürültü ölçümünün yapılmaması	1	1	0	100%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Havalandırma yönergesi hazırlanmaması / güncel olmaması	1	0	1	0%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	İmalat haritası bulunmaması / uygun olmaması	3	3	0	100%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	İş güvenliği uzmanı görevlendirilmemesi / süresinin yetersiz olması	3	3	0	100%

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Noksan Sınıfı	Noksan Açıklaması	Tespit Edilen	Giderilen Noksan Sayısı	Giderilmeyen Noksan Sayısı	Giderilme Oranı
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	İş sağlığı ve güvenliği eğitimi verilmemesi/ uygun olmaması /sürenin yetersiz olması	5	4	1	80%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	İş sağlığı ve güvenliği kurulu oluşturulmaması/ uygun olmaması	3	2	1	67%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	İşyeri hekimi görevlendirilmemesi / süresinin yetersiz olması	3	3	0	100%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Kazanın periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	16	12	4	75%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Kişisel koruyucu donanımların verilmemesi / kullanılmaması	7	1	6	14%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Kompresörün periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	2	2	0	100%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Nakliyat yönergesi bulunmaması / uygun olmaması	2	1	1	50%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Paratoner tesisatının periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	6	6	0	100%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Risk değerlendirmesinin mevzuata uygun şekilde hazırlanmaması	12	9	3	75%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Sağlık ve güvenlik dokümanı olmaması / uygun olmaması	11	7	4	64%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Titreşim ölçümünün yapılmaması	12	8	4	67%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Topraklama tesisatının periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	7	5	2	71%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Toz ölçümünün yapılmaması	2	2	0	100%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Trafonun periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	3	3	0	100%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Vincin periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	10	5	5	50%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Yangın söndürme cihazlarının periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	7	6	1	86%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Yeraltı ocağının elektrik şebeke planının hazırlanmaması	2	2	0	100%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Yükleyicinin periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	4	3	1	75%

Yeraltı kömür madeni işyerlerinde tespit edilen noksan hususlara ait verilerin yer aldığı Tablo 4,1 incelendiğinde; yapılan teftişlerde en çok tespit edilen hususlar şu şekildedir;

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Noksan Sınıfı	Noksan Açıklaması	Tespit Edilen	Giderilen Noksan Sayısı	Giderilmeyen Noksan Sayısı	İyileştirme Oranı
Arama, Kurtarma ve Acil Durum	Acil durum planının olmaması / uygun olmaması / güncel olmaması / acil durum krokisi olmaması	4	3	1	75%
Arama, Kurtarma ve Acil Durum	Acil durum tatbikatı yapılmaması / uygun yapılmaması / periyoduna uygun yapılmaması	2	1	1	50%
Arama, Kurtarma ve Acil Durum	Destek elemanı (Arama, kurtarma, tahliye, yangınla mücadele) görevlendirmesi yapılmaması / eksik olması / İlk yardımcı olmaması / sayısının yetersiz olması	8	7	1	88%
Arama, Kurtarma ve Acil Durum	Hayat hattı olmaması / eksik olması	9	7	2	78%
Arama, Kurtarma ve Acil Durum	İlk yardım odası bulunmaması	7	6	1	86%
Arama, Kurtarma ve Acil Durum	Kişisel solunum koruma cihazı olmaması / uygun olmaması	4	4	0	100%
Arama, Kurtarma ve Acil Durum	Kurtarma istasyonu kurulmaması / uygun olmaması	2	2	0	100%
Arama, Kurtarma ve Acil Durum	Ocak yollarında kaçışı zorlaştıracak malzeme ve su birikintileri bulunması	6	6	0	100%
Arama, Kurtarma ve Acil Durum	Personel takip sistemi kurulmaması / çalışmaması / tüm çalışanları kapsamaması	7	6	1	86%
Arama, Kurtarma ve Acil Durum	Sığınma odası olmaması / uygun olmaması	4	3	1	75%
Genel Çalışma Şartları	Kapalı kaplarda etiketleme yapılmaması / Malzeme güvenlik bilgi formlarının olmaması / asılmaması	5	5	0	100%
Genel Çalışma Şartları	Ocak ağızlarında heyelan, kaya ve taş vb. malzemelerin düşmesine karşı önlem alınmaması	5	4	1	80%
Genel Çalışma Şartları	Ocak içerisinde yanıcı malzemelerin bulunması	3	2	1	67%
Genel Çalışma Şartları	Ocak içi haberleşmenin olmaması / çalışmaması	5	4	1	80%
Genel Çalışma Şartları	Ocakta aydınlatmanın yeterli olmaması	6	6	0	100%
Genel Çalışma Şartları	Tehlikeli bölgelere girişin engellenmemesi	7	6	1	86%

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Genel Çalışma Şartları	Termal konfor şartlarının sağlanamaması / Sıcaklık nem ölçümü yapılmaması	5	5	0	100%
Genel Çalışma Şartları	Termal konfor şartlarının sağlanmaması	2	2	0	100%
Genel Çalışma Şartları	Toza maruziyete karşı önlem alınmaması	6	4	2	67%
Genel Çalışma Şartları	Uyarı ve ikaz levha ve işaretlerinin olmaması / yetersiz olması	8	7	1	88%
Genel Çalışma Şartları	Uygun olmayan merdivenlerin kullanılması	8	7	1	88%
Genel Çalışma Şartları	Yüksekten düşmeye karşı önlem alınmaması	9	7	2	78%
Havalandırma	Gaz ölçüm cihazlarının kalibrasyonunun olmaması	7	6	1	86%
Havalandırma	Hava hızının uygun olmaması	7	7	0	100%
Havalandırma	Hava kapısı / perdesi yapılmamış olması / uygun olmaması	2	1	1	50%
Havalandırma	Hava ölçüm istasyonlarının kurulmaması	8	6	2	75%
Havalandırma	Havalandırma grubunun gerekmesi halinde devre dışı kalmaları bildirecek otomatik alarm sisteminin olmaması	9	7	2	78%
Havalandırma	Havalandırma grubunun gerekmesi halinde enerji kesildiğinde devreye girecek yedek enerji kaynağı olmaması	5	3	2	60%
Havalandırma	Havalandırmanın değerlerinin uygun olmaması	8	6	2	75%
Havalandırma	Havalandırmanın kısa devre yapmasını önleyecek tedbir alınmaması	6	5	1	83%
Havalandırma	Vantüplerin çalışma alanından uzakta kalması	4	4	0	100%
Havalandırma	Vantüplerin yırtık, delik vb. nedenlerle uygun olmaması	6	6	0	100%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Acil durdurma tertibatının olmaması	7	6	1	86%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Basınçlı tüplerde geri tepme ventilinin olmaması / manometrelerinin çalışmaması	5	5	0	100%

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Basınçlı tüplerin uygun depolanmaması / taşınmaması	2	1	1	50%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Elektrikle temas tehlikesi	12	11	1	92%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Hareketli parça ile temas tehlikesi	13	12	1	92%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Hava tankının uygun şekilde konumlandırılmaması	7	6	1	86%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	İnsan nakli için kullanılacak mekanik taşıma sistemi bulunmaması / uygun olmaması	7	6	1	86%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	İş ekipmanlarında operatörün bulunduğu bölümde malzeme düşme veya çarpmasına karşı önlem alınmaması	6	5	1	83%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	İş ekipmanlarının / tesislerin sesli ve ışıklı ikazlarının olmaması / çalışmaması	7	6	1	86%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Kaçak akım rölesi olmaması	8	7	1	88%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Kaldırma ve taşıma araçlarının alt limit, Üst limit ve yatay hareket sınırlandırıcı sistemlerinin olmaması	1	1	0	100%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Paratoner tesis edilmemesi	3	3	0	100%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Yerüstü tesislerinde gerekli bölümlerde lokal havalandırma bulunmaması	6	6	0	100%
Sağlık Gözetimi	Çalışanların işe giriş/periodyk sağlık raporlarının olmaması/süresinin geçmesi/uygun olmaması	9	8	1	89%
Sağlık Gözetimi	Çalışanların akciğer grafilerinin olmaması / hekimce belirlenen sürenin geçmiş olması	1	1	0	100%
Sosyal Tesisler	Çalışanlar için elbise dolabı bulunmaması / uygun olmaması	4	4	0	100%

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Sosyal Tesisler	Duş tesisi, lavabo, tuvalet bulunmaması	2	2	0	100%
Sosyal Tesisler	Duşlarda sıcak su olmaması	1	1	0	100%
Sosyal Tesisler	Sosyal tesislerde hijyen koşullarının sağlanmaması	1	0	1	0%
Sosyal Tesisler	Sosyal tesislerin uygun olmaması	4	4	0	100%
Sosyal Tesisler	Soyunma odasının uygun olmaması / olmaması	4	4	0	100%
Tahkimat	Çalışma alanında tavan ve yan kısımlarda boşluklar olması	3	3	0	100%
Tahkimat	Tahkimat > Galerilerde kesit daralması olması	3	3	0	100%
Tahkimat	Ocakta kavlak sökümlü yapılmaması	5	4	1	80%
Tahkimat	Tahkimatın eksik olması / deforme olması / kırılması / kama fırça vb. eksikliği	7	6	1	86%
Ulaşım Yolları ve Nakliyat Sistemleri	Çalışma yapılan yerin yerüstü ile ikinci bir bağlantısının bulunmaması	1	1	0	100%
Ulaşım Yolları ve Nakliyat Sistemleri	Yeraltında iniş ve çıkışında yollarında tutamak basamak yapılmaması / uygun olmaması	8	7	1	88%
Yangın ve Patlama	Patlayıcı maddelerin uygun olmayan şekilde depolanması / kullanılması / taşınması	3	1	2	33%
Yangın ve Patlama	Sağlık ve güvenlik dokümanında öngörülmesine rağmen kontrol sondajı yapılmaması	7	7	0	100%
Yangın ve Patlama	Yanabilir malzemelerin uygun şekilde depolanmaması	4	4	0	100%
Yangın ve Patlama	Yangınla mücadele ekipmanlarının olmaması / yetersiz olması	8	8	0	100%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Basınçlı kapların periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	6	6	0	100%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Diğer sağlık personeli görevlendirilmemesi / süresinin yetersiz olması	3	3	0	100%

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Elektrik tesisatının periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	9	9	0	100%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Gürültü ölçümünün yapılmaması	6	6	0	100%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Havalandırma yönergesi hazırlanmaması / güncel olmaması	5	5	0	100%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	İmalat haritası bulunmaması / uygun olmaması	6	5	1	83%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	İş güvenliği uzmanı görevlendirilmemesi / süresinin yetersiz olması	5	5	0	100%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	İş sağlığı ve güvenliği eğitimi verilmemesi/ uygun olmaması /süresinin yetersiz olması	6	5	1	83%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	İş sağlığı ve güvenliği kurulu oluşturulmaması/ uygun olmaması	1	1	0	100%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	İşyeri hekimi görevlendirilmemesi / süresinin yetersiz olması	3	3	0	100%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	İşyeri hekiminin uzmanının görev,yetki ve sorumluluklarını yerine getirmemesi	2	2	0	100%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Kazanın periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	2	2	0	100%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Kişisel koruyucu donanımların verilmemesi / kullanılmaması	1	1	0	100%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Kompresörün periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	8	7	1	88%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Paratoner tesisatının periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	4	4	0	100%

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Risk değerlendirmesinin mevzuata uygun şekilde hazırlanmaması	2	2	0	100%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Sağlık ve güvenlik dokümanı olmaması / uygun olmaması	7	6	1	86%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Tahkimat yönergesi hazırlanmaması	5	5	0	100%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Titreşim ölçümünün yapılmaması	3	1	2	33%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Topraklama tesisatının periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	6	6	0	100%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Toz ölçümünün yapılmaması	6	4	2	67%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Trafonun periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	7	6	1	86%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Vincin periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	5	5	0	100%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Yangın söndürme cihazlarının periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	4	4	0	100%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Yeraltı ocağının elektrik şebeke planının hazırlanmaması	4	4	0	100%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Yükleyicinin periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	3	3	0	100%

- Hareketli parça ile temas tehlikesi
- Tahkimatın eksik olması / deforme olması / kırılması / kama fırça vb. eksikliği
- Tehlikeli bölgelere girişin engellenmemesi
- Elektrikle temas tehlikesi merkezi gaz izleme sensörlerinin eksik olması / olmaması
- Elektrikli ekipmanların exproof olmaması / exproof ekipmanların arızalı olması,

Yapılan teftişlerde tespit edilmesini müteakip işverenlerce en fazla giderilen noksan hususlar şu şekildedir;

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

- Hareketli parça ile temas tehlikesi
- Tahkimatın eksik olması / deforme olması / kırılması / kama fırça vb. eksikliği
- Tehlikeli bölgelere girişin engellenmemesi
- Elektrikle temas tehlikesi merkezi gaz izleme sensörlerinin eksik olması / olmaması
- Yüksekten düşmeye karşı önlem alınmaması

Yapılan teftişlerde tespit edilen ve en sık idari para cezası önerilmesi yoluna başvuru noksan hususlar şu şekildedir;

- Tahkimatın eksik olması / deforme olması / kırılması / kama fırça vb. eksikliği
- Elektrikli ekipmanların exproof olmaması / exproof ekipmanların arızalı olması
- Yangın riskine karşı kömürün hava ile temasının kesilmemesi
- Destek elemanı (Arama, kurtarma, tahliye, yangınla mücadele) görevlendirmesi yapılmaması / eksik olması/ İlkyardımcı olmaması / sayısının yetersiz olması
- Ocakta kullanılan bant konveyör veya donanımlarının uygun olmaması

Yeraltı metal madeni işyerlerinde yapılan programlı teftişler tek aylık program olarak yürütülmüş olup tespit edilen noksan hususlar ile ilgili olarak teftiş sırasında giderilmemiş olan noksan hususlara idari para cezası uygulanması istenmiştir. Yapılan teftişler sonucunda işyerlerinde tespit edilen ve giderilen noksan hususlar ve giderilme oranları Tablo 4.2'de belirtilmiştir.

Tablo 4. 2- Yeraltı (metal) maden işletmelerinde yürütülen teftişlere ilişkin tespit edilen ve giderilen noksan sayıları ve giderilme oranları

Yeraltı metal madeni işyerlerinde tespit edilen noksan hususlara ait verilerin yer aldığı Tablo 4.2 incelendiğinde; yapılan teftişlerde en çok tespit edilen hususlar şu şekildedir;

- Hareketli parça ile temas tehlikesi
- Uyarı ve ikaz levha ve işaretlerinin olmaması / yetersiz olması
- Tahkimatın eksik olması / deforme olması / kırılması / kama fırça vb. eksikliği
- Elektrikle temas tehlikesi
- Tehlikeli bölgelere girişin engellenmemesi

Yapılan teftişlerde tespit edilmesini müteakip işverenlerce en fazla giderilen noksan hususlar şu şekildedir;

- Hareketli parça ile temas tehlikesi
- Uyarı ve ikaz levha ve işaretlerinin olmaması / yetersiz olması
- Tahkimatın eksik olması / deforme olması / kırılması / kama fırça vb. eksikliği

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

- Elektrikle temas tehlikesi
- Hayat hattı olmaması / eksik olması

Yapılan teftişlerde tespit edilen ve en sık idari para cezası önerilmesi yoluna başvuru noksan hususlar şu şekildedir;

- Hareketli parça ile temas tehlikesi
- Tahkimatın eksik olması / deforme olması / kırılması / kama fırça vb. eksikliği
- Personel takip sistemi kurulmaması / çalışmaması / tüm çalışanları kapsamaması
- Hava hızının uygun olmaması
- Ocak içi haberleşmenin olmaması / çalışmaması

Yerüstü maden işyerlerinde yapılan programlı teftiş iki aylık olarak yürütülmüş teftiş aşamasında tespit edilen hususlara ilişkin işverenin talebi ve müfettişin talebi uygun görmesi üzerine noksan hususların giderilmesi için teftişe ara verilmiş, verilen süre sonunda işyerine tekrar gidilerek teftiş tamamlanmıştır. Teftişin sonucunda giderilmemiş olan noksan hususlara idari para cezası uygulanması istenmiştir. Yapılan teftişler sonucunda işyerlerinde tespit edilen ve giderilen noksan hususlar ve giderilme oranları Tablo 4.3'de belirtilmiştir.

Tablo 4. 3- Yerüstü madenleri (metal, mermer, diğer) grubuna ilişkin yapılan işyerlerinde yürütülen teftişlere ilişkin tespit edilen ve giderilen noksan sayıları ve giderilme oranları

Noksan Sınıfı	Noksan Açıklaması	Tespit Edilen	Giderilen Noksan Sayısı	Giderilmeyen Noksan Sayısı	İyileştirme Oranı
Arama, Kurtarma ve Acil Durum	Acil çıkış kapılarının uygun olmaması /Acil çıkış yollarında ve kapılarında acil durum aydınlatmasının olmaması	16	15	1	94%
Arama, Kurtarma ve Acil Durum	Acil durum planının olmaması / uygun olmaması / güncel olmaması / acil durum krokisi olmaması	88	87	1	99%
Arama, Kurtarma ve Acil Durum	Acil durum tatbikatı yapılmaması / uygun yapılmaması / periyoduna uygun yapılmaması	125	124	1	99%
Arama, Kurtarma ve Acil Durum	Acil durum uyarı ve haberleşme sisteminin olmaması	17	16	1	94%
Arama, Kurtarma ve Acil Durum	Destek elemanı (Arama, kurtarma, tahliye, yangınla mücadele) görevlendirmesi yapılmaması / eksik olması/ İlkyardımcı olmaması / sayısının yetersiz olması	145	143	2	99%

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Noksan Sınıfı	Noksan Açıklaması	Tespit Edilen	Giderilen Noksan Sayısı	Giderilmeyen Noksan Sayısı	İyileştirme Oranı
Arama, Kurtarma ve Acil Durum	İlkyardım malzemesinin yetersiz olması	18	18	0	100%
Arama, Kurtarma ve Acil Durum	İlkyardım odası olmaması	7	7	0	100%
Elektrikle Temas Riski	Elektrik panolarının müdahaleye açık olması	444	442	2	100%
Elektrikle Temas Riski	Elektrik ve topraklama, paratoner, trafo tesisatının periyodik kontrolü	982	980	2	100%
Elektrikle Temas Riski	Gövde güvenlik topraklaması olmaması/uygun olmaması	107	107	0	100%
Elektrikle Temas Riski	Kablolarının fiziksel ve mekanik etkilere açık olması	248	246	2	99%
Elektrikle Temas Riski	Kaçak akım rölesi olmaması/uygun olmaması	248	246	2	99%
Genel Çalışma Şartları	Aydınlatmanın yetersiz olması / uygun olmaması	18	17	1	94%
Genel Çalışma Şartları	Blokların devrilme riskine karşı önlem alınmaması	36	35	1	97%
Genel Çalışma Şartları	Kademe (Basamak) yüksekliğinin fazla olması / Şev açılarının uygun olmaması	74	71	3	96%
Genel Çalışma Şartları	Kademe genişliğinin uygun olmaması	25	24	1	96%
Genel Çalışma Şartları	Kapalı kaplarda etiketleme yapılmaması / Malzeme güvenlik bilgi formlarının olmaması / asılmaması	21	20	1	95%
Genel Çalışma Şartları	Kayaç akma veya düşme riski bulunması /Kavlak kontrolü yapılarak kayıt altına alınmaması	96	94	2	98%
Genel Çalışma Şartları	Kimyasalların uygun şekilde depolanmaması	23	23	0	100%
Genel Çalışma Şartları	Malzeme düşmesi	58	56	2	97%
Genel Çalışma Şartları	Tehlikeli bölgelere / Çalışma alanlarına yetkisiz girişin engellenmemesi	142	140	2	99%
Genel Çalışma Şartları	Ters ıskarpa uygulanması	4	3	1	75%
Genel Çalışma Şartları	Toza maruziyete karşı önlem alınmaması	14	13	1	93%

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Noksan Sınıfı	Noksan Açıklaması	Tespit Edilen	Giderilen Noksan Sayısı	Giderilmeyen Noksan Sayısı	İyileştirme Oranı
Genel Çalışma Şartları	Uyarı ve ikaz levha ve işaretlerinin olmaması / yetersiz olması	128	127	1	99%
Genel Çalışma Şartları	Yüksekten düşmeye karşı önlem alınmaması	288	286	2	99%
İstifleme/Depolama/Taşıma	İstifleme/Depolama/Taşıma işlemleri için çalışma talimatlarının hazırlanmaması	162	160	2	99%
İstifleme/Depolama/Taşıma	Plakaların veya blokların uygun şekilde istiflenmemesi (Plakaların ve blokların sehpanın üzerinde istiflenmemesi, mermer plakaların devrilmesine karşı tedbir alınmaması)	230	230	0	100%
İstifleme/Depolama/Taşıma	Taşıma sırasında çalışanların elinin sıkışmasına karşı önlem alınmaması	39	37	2	95%
İstifleme/Depolama/Taşıma	Zeminin uygun olmaması (su kanallarının açık olması, gereksiz malzemelerin bulunması vb.)	255	253	2	99%
İş Ekipmanlarında Güvenlik	Basınçlı tüplerle ilgili önlemlerin alınmaması	185	184	1	99%
İş Ekipmanlarında Güvenlik	Hareketli parça ile temas riski	1.288	1.284	4	100%
İş Ekipmanlarında Güvenlik	İkaz uyarı levhalarının olmaması	128	128	0	100%
İş Ekipmanlarında Güvenlik	İş ekipmanlarında acil durdurma sistemi olmaması	164	163	1	99%
İş Ekipmanlarında Güvenlik	İş ekipmanlarının bakımlarının olmaması / uygun olmaması	188	186	2	99%
İş Ekipmanlarında Güvenlik	İş ekipmanlarının periyodik kontrolünün olmaması / uygun olmaması	2.309	2.304	5	100%
İş Ekipmanlarında Güvenlik	İş ekipmanlarının uygun eğitim almamış kişiler tarafından kullanılması	150	148	2	99%
İş Ekipmanlarında Güvenlik	İş güvenliği talimatlarının hazırlanmaması	208	205	3	99%
İş Ekipmanlarında Güvenlik	Kaldırma ekipmanlarında alt, üst, yatay limit ve aşırı yük sınırlarının olmaması,	147	145	2	99%

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Noksan Sınıfı	Noksan Açıklaması	Tespit Edilen	Giderilen Noksan Sayısı	Giderilmeyen Noksan Sayısı	İyileştirme Oranı
İş Ekipmanlarında Güvenlik	Kapıların devrilmemesi için tedbir alınmaması	89	89	0	100%
İş Ekipmanlarında Güvenlik	Maksimum yük levhası olmaması	74	74	0	100%
İş Ekipmanlarında Güvenlik	Merdivenlerin sırt korkuluklarının olmaması	224	221	3	99%
İş Ekipmanlarında Güvenlik	Sesli ikaz sistemi olmaması	170	168	2	99%
İş Ekipmanlarında Güvenlik	Vinç rayının sonunda takoz olmaması, vinç tekerleğinin önünde fırça olmaması	62	62	0	100%
İş Ekipmanlarında Güvenlik	Yük taşınması sırasında tehlikeli bölge/operasyon bölgesinde bulunulması	104	101	3	97%
İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimleri	Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği eğitiminin olmaması / uygun olmaması	226	223	3	99%
Kişisel Koruyucu Donanımlar	Toz maskesi, çelik burunlu ayakkabı, eldiven, gözlük, baret, kulak koruyucu, iş elbisesi vb. donanımların sağlanması,	130	128	2	98%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Acil durdurma tertibatının olmaması	70	64	6	91%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Bant konveyörlerin olduğu bölümde güvenli geçiş bölgeleri oluşturulmaması	27	26	1	96%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Basınçlı tüplerde geri tepme ventilinin olmaması / manometrelerinin çalışmaması	105	103	2	98%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Basınçlı tüplerin uygun depolanmaması /taşınmaması	53	51	2	96%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Basınçlı tüplerinin emniyet başlıklarının olmaması	8	8	0	100%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Elektrik panolarının önlerine yalıtkan malzeme konulmaması	40	39	1	98%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Elektrik panosuna erişimin engellenmesi	34	33	1	97%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Elektrikle temas tehlikesi	160	158	2	99%

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Noksan Sınıfı	Noksan Açıklaması	Tespit Edilen	Giderilen Noksan Sayısı	Giderilmeyen Noksan Sayısı	İyileştirme Oranı
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Gerekli bölümlerde lokal havalandırma bulunmaması	16	15	1	94%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Hareketli parçalara temas tehlikesi	322	319	3	99%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Hava tankının patlama riskine karşı dayanıklı bölgeye alınmaması	23	22	1	96%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Hava tankının uygun şekilde konumlandırılmaması	8	8	0	100%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	İş ekipmanının kumandasının uygun olmaması	15	15	0	100%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	İş ekipmanlarında operatörün bulunduğu bölümde malzeme düşme veya çarpmasına karşı önlem alınmaması	42	40	2	95%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	İş ekipmanlarının / tesislerin sesli ve ışıklı ikazlarının olmaması / çalışmaması	87	84	3	97%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	İş ekipmanlarının çalışma talimatlarının üzerinde olmaması	70	70	0	100%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	İş ekipmanlarının gövde güvenlik topraklamalarının yapılmaması	44	43	1	98%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Kaçak akım rölesi olmaması	86	83	3	97%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Kaldırma araçlarının emniyet mandalının olmaması	8	6	2	75%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Kaldırma ve taşıma araçlarının alt limit, üst limit ve yatay hareket sınırlandırıcı sistemlerinin olmaması	4	4	0	100%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Kapıların devrilme riskine karşı önlem alınmaması	9	9	0	100%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	LPG bulunan bölgelerde gaz algılama detektörünün olmaması	8	8	0	100%

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Noksan Sınıfı	Noksan Açıklaması	Tespit Edilen	Giderilen Noksan Sayısı	Giderilmeyen Noksan Sayısı	İyileştirme Oranı
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Mazot tankı / yağ deposu / kimyasallar için akma ve sızmalara karşı önlem alınmaması	41	41	0	100%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Paratoner tesisatının olmaması / yıldırıma karşı önlem alınmaması	23	21	2	91%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Parça fırlamasına tehlikesi	48	45	3	94%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Sayalama ve dağ kesim makinalarında elmas tel kopmasına karşı önlem alınmaması	21	21	0	100%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Statik elektriğe karşı önlem alınmaması	13	12	1	92%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Uygun olmayan şekilde depolama yapılması	6	5	1	83%
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler	Yakıt tankı, trafo vb. iş ekipmanlarının çarpma riskine karşı korunmaması	5	4	1	80%
Ortam Ölçümleri/Kişisel Maruziyet Ölçümleri	Aydınlatma ölçümü ve ilgili hususlar	86	79	7	92%
Ortam Ölçümleri/Kişisel Maruziyet Ölçümleri	Gürültü ölçümü yapılmaması	201	197	4	98%
Ortam Ölçümleri/Kişisel Maruziyet Ölçümleri	Titreşim ölçümü yapılmaması	79	77	2	97%
Ortam Ölçümleri/Kişisel Maruziyet Ölçümleri	Toz ölçümü yapılmaması	135	133	2	99%
Sağlık Gözetimi	Çalışanların işe giriş/periodyk sağlık raporlarının olmaması/süresinin geçmesi/uygun olmaması	231	228	3	99%
Sağlık Gözetimi	Çalışanların akciğer grafilerinin olmaması / hekimce belirlenen sürenin geçmiş olması	6	6	0	100%
Sağlık Gözetimi	Çalışanların odyometrik testlerinin olmaması / hekimce belirlenen sürenin geçmiş olması	1	1	0	100%
Sağlık Raporları	İlk yardım malzemesi bulunmaması	53	53	0	100%

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Noksan Sınıfı	Noksan Açıklaması	Tespit Edilen	Giderilen Noksan Sayısı	Giderilmeyen Noksan Sayısı	İyileştirme Oranı
Sağlık Raporları	İlkyardımcı belgesi olmaması	257	255	2	99%
Sağlık Raporları	Kulak odyogramlarının olmaması	47	47	0	100%
Sağlık Raporları	Tozlu işlerde çalışanların göğüs filmlerinin olmaması	33	33	0	100%
Sosyal Tesisler	Çalışanlar için elbise dolabı bulunmaması / uygun olmaması	8	8	0	100%
Sosyal Tesisler	Dinlenme alanı oluşturulmaması	2	2	0	100%
Sosyal Tesisler	Duş tesisi, lavabo, tuvalet bulunmaması	17	17	0	100%
Sosyal Tesisler	Duşlarda sıcak su olmaması	3	3	0	100%
Sosyal Tesisler	Sosyal tesislerde hijyen koşullarının sağlanmaması	13	12	1	92%
Sosyal Tesisler	Sosyal tesislerin uygun olmaması	2	2	0	100%
Sosyal Tesisler	Soyunma odasının uygun olmaması / olmaması	7	7	0	100%
Ulaşım Yolları ve Nakliyat Sistemleri	Araç ve yaya yollarının belirlenmemesi	5	5	0	100%
Ulaşım Yolları ve Nakliyat Sistemleri	Kaçış rampası oluşturulmaması	14	14	0	100%
Ulaşım Yolları ve Nakliyat Sistemleri	Trafik düzenlemesinin yapılmaması / işaretlemelerinin olmaması / Trafik düzenlemesi yapılmaması	68	67	1	99%
Ulaşım Yolları ve Nakliyat Sistemleri	Yolların uygun olmaması	90	89	1	99%
Yangın ve Patlama	Patlayıcı maddelere ilişkin yönerge hazırlanmaması	8	8	0	100%
Yangın ve Patlama	Patlayıcı maddelerin uygun olmayan şekilde depolanması / kullanılması / taşınması	6	4	2	67%
Yangın ve Patlama	Yanabilir malzemelerin uygun şekilde depolanmaması	3	2	1	67%
Yangın ve Patlama	Yangın algılama sisteminin olmaması	30	29	1	97%
Yangın ve Patlama	Yangın söndürme ekipmanlarının kullanım süresinin dolması	15	15	0	100%

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Noksan Sınıfı	Noksan Açıklaması	Tespit Edilen	Giderilen Noksan Sayısı	Giderilmeyen Noksan Sayısı	İyileştirme Oranı
Yangın ve Patlama	Yangınla mücadele ekipmanlarının işaretlenmemesi	12	12	0	100%
Yangın ve Patlama	Yangınla mücadele ekipmanlarının olmaması / yetersiz olması	40	39	1	98%
İSG Organizasyonu	Diğer Sağlık Personeli	1	1	0	100%
İSG Organizasyonu	İş Güvenliği Uzmanı	16	16	0	100%
İSG Organizasyonu	İşyeri Hekimi	6	6	0	100%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Açık işletme yönergesinin bulunmaması / uygun olmaması	62	60	2	97%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Aydınlatma ölçümlerinin yapılmaması / uygun olmaması	11	10	1	91%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Bakım onarım planının hazırlanmaması	32	31	1	97%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Caraskalın periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	21	20	1	95%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Çalışan temsilcisi görevlendirilmemesi	24	24	0	100%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Destek elemanlarına eğitim verilmemesi	7	7	0	100%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Diğer sağlık personeli görevlendirilmemesi / süresinin yetersiz olması	30	29	1	97%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Elektrik tesisatının periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	186	185	1	99%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Forkliftin periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	42	41	1	98%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Gürültü maruziyeti önleme eylem planı hazırlanmaması	16	15	1	94%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Gürültü ölçümü yapılmaması	38	37	1	97%

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Noksan Sınıfı	Noksan Açıklaması	Tespit Edilen	Giderilen Noksan Sayısı	Giderilmeyen Noksan Sayısı	İyileştirme Oranı
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Hidroforun periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	24	23	1	96%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	İş güvenliği uzmanı görevlendirilmemesi / süresinin yetersiz olması	31	30	1	97%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	İş güvenliği uzmanının görev, yetki ve sorumluluklarını yerine getirmemesi	3	3	0	100%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	İş sağlığı ve güvenliği eğitimi verilmemesi/ uygun olmaması /süresinin yetersiz olması	155	154	1	99%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	İş sağlığı ve güvenliği kurulu oluşturulmaması / uygun şekilde toplanmaması	24	23	1	96%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	İşyeri hekimi görevlendirilmemesi / süresinin yetersiz olması	30	29	1	97%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Kazanın periyodik kontrolünün yapılmaması	16	14	2	88%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Kişisel koruyucu donanım verilmemesi / kullanılmaması / uygun olmaması	34	31	3	91%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Kompresör ve hava tankının periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	115	113	2	98%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	LPG tankının periyodik kontrolü yapılmaması	6	6	0	100%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Onaylı defter bulunmaması / uygun tutulmaması	7	7	0	100%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Operatör belgesi olmaması	10	8	2	80%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Paratoner tesisatının periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması / etki alanının belirtilmemiş olması	89	83	6	93%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Patlamadan korunma dokümanı hazırlanmaması / uygun olmaması	2	2	0	100%

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Noksan Sınıfı	Noksan Açıklaması	Tespit Edilen	Giderilen Noksan Sayısı	Giderilmeyen Noksan Sayısı	İyileştirme Oranı
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Risk değerlendirmesi yapılmaması	3	3	0	100%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Risk değerlendirmesinin mevzuata uygun şekilde hazırlanmaması	78	75	3	96%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Sağlık ve güvenlik dokümanının olmaması /işyerinin mevcut durumunu yansıtmaması / işyerine özgü olmaması	43	43	0	100%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Titreşim maruziyeti önleme eylem planı hazırlanmaması	7	7	0	100%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Titreşim ölçümü yapılmaması	34	32	2	94%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Toprak ve kaya düşmelerine karşı gerekli kontrollerin / izlemenin yapılmaması	29	28	1	97%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Topraklama tesisatının periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	123	121	2	98%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Toz ölçümü yapılmaması	55	53	2	96%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Trafonun periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	43	42	1	98%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Vincin periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	47	45	2	96%
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim	Yangın söndürme ekipmanlarının periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	98	96	2	98%

Yerüstü Maden İşyerlerinde tespit edilen noksan hususlara ait verilerin yer aldığı Tablo 4.3 incelendiğinde; yapılan teftişlerde en çok tespit edilen hususlar şu şekildedir;

- İş ekipmanlarının periyodik kontrolünün olmaması / uygun olmaması
- Hareketli parça ile temas riski
- Elektrik ve topraklama, paratoner, trafo tesisatının periyodik kontrolünün olmaması
- Elektrik panolarının müdahaleye açık olması

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

- Yüksekten düşmeye karşı önlem alınmaması

Yapılan teftişlerde tespit edilmesini müteakip işverenlerce en fazla giderilen noksan hususlar şu şekildedir;

- İş ekipmanlarının periyodik kontrolünün olmaması / uygun olmaması
- Hareketli parça ile temas riski
- Elektrik ve topraklama, paratoner, trafo tesisatının periyodik kontrolünün olmaması
- Elektrik panolarının müdahaleye açık olması
- Yüksekten düşmeye karşı önlem alınmaması

Yapılan teftişlerde tespit edilen ve en sık idari para cezası önerilmesi yoluna başvurulmuş noksan hususlar şu şekildedir;

- İş ekipmanlarının periyodik kontrolünün olmaması / uygun olmaması
- Elektrik ve topraklama, paratoner, trafo tesisatının periyodik kontrolünün olmaması
- Hareketli parça ile temas riski
- Kademe (Basamak) yüksekliğinin fazla olması / Şev açılarının uygun olmaması
- İlk yardımcı belgesi olmaması

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

5. BÖLÜM: SONUÇ

1. Giderilmeyen Mevzuat İhlalleri ve Yapılan İdari İşlemler

1.1. Giderilmeyen Mevzuat İhlalleri

2022 Yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi kapsamında yeraltı kömür madeni işletmesi olarak faaliyet gösteren 93, yeraltı metal madeni olarak faaliyet gösteren 142, diğer yerüstü madeni (metal, mermer, diğer) olarak faaliyet gösteren 940 olmak üzere toplamda 1.175 işyerine ulaşılmıştır.

Yapılan teftişlerde tespit edilen ve yukarıda yer verilen mevzuata aykırılıklar için işyerinin faaliyet grubuna göre uygulanan idari para cezalarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 5. 1- Madencilik faaliyetlerine göre uygulanan idari para ceza miktarları

Madencilik Faaliyetleri	İdari Para Cezası Miktarı (TL)
Yerüstü Maden	5.998.014 TL
Yeraltı Kömür	11.593.223 TL
Yeraltı Metal	6.068.629 TL
Toplam	23.659.866 TL

Yeraltı kömür madeni olarak faaliyet gösteren işyerlerine 11.593.223 TL, yeraltı metal madeni olarak faaliyet gösteren işyerlerine 6.068.629 TL, Yerüstü maden işyerlerine ise 5.998.014 TL idari para uygulanması istenilmiştir.

Tablo 5. 2- Giderilmeyen noksan hususların mevzuat dayanakları

Kanun	Kanun Maddesi	Ceza Maddesi	Yönetmelik	İşyeri Sayısı	İPC
6331	10/4	26-1/ç		17	354.740
6331	11	26-1/d		22	153.074
6331	15/1	26-1/f		13	828.002
6331	15/2	26-1/f		2	34.790
6331	17	26-1/ğ	Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği	1	4.224
6331	17	26-1/ğ		31	170.368
6331	26-1/o	26-1/o		2	50.688

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Kanun	Kanun Maddesi	Ceza Maddesi	Yönetmelik	İşyeri Sayısı	İPC
6331	26-1/ö	26-1/ö	Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği	2	71.808
6331	26-1/ö	26-1/ö		21	2.145.044
6331	30	26-1/n	Çalışanların Gürültü İle İlgili Risklerden Korunmalarına Dair Yönetmelik	6	149.271
6331	30	26-1/n	Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik	1	5.218
6331	30	26-1/n	Çalışanların Patlayıcı Ortamların Tehlikelerinden Korunması Hakkında Yönetmelik	1	10.437
6331	30	26-1/n	Çalışanların Titreşimle İlgili Risklerden Korunmalarına Dair Yönetmelik	2	119.700
6331	30	26-1/n	İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği	182	4.039.743
6331	30	26-1/n	İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik	1	6.958
6331	30	26-1/n	İş Hijyeni Ölçüm, Test ve Analizi Yapan Laboratuvarlar Hakkında Yönetmelik	1	10.437
6331	30	26-1/n	İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği	3	19.134
6331	30	26-1/n	İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği	6	38.268
6331	30	26-1/n	İşyeri Bina ve Eklentilerinde Alınacak Sağlık ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmelik	39	447.047
6331	30	26-1/n	İşyeri Hekimi ve Diğer Sağlık Personelinin Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik	2	13.916
6331	30	26-1/n	İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik	42	321.806
6331	30	26-1/n	Kişisel Koruyucu Donanımın İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik	8	76.538
6331	30	26-1/n	Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği	256	14.058.914

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Kanun	Kanun Maddesi	Ceza Maddesi	Yönetmelik	İşyeri Sayısı	İPC
6331	30	26-1/n	Sağlık ve Güvenlik İşaretleri Yönetmeliği	1	10.437
6331	30	26-1/n	Tozla Mücadele Yönetmeliği	18	258.860
6331	4/1-a	26-1/a		1	20.898
6331	6/1-a	26-1/b		3	104.612
6735	22-1(İşçi)	23-5/a-1		1	38.538
6735	22-1(İşveren)	23-5/a-2		1	96.396
Toplam Uygulanan İdari Para Cezası Miktarı				23.659.866 TL	

Maden işyeri olarak faaliyet gösteren 30 işyerinde hayati tehlike tespit edilmesi nedeniyle durdurma kararı uygulanmıştır. Durdurulan işyerlerinde belirlenen işin durdurulmasına gerekçe olan mevzuata aykırılıkların dışında kalan diğer mevzuata aykırılıklar, işverene tebliğ edilerek bu aykırılıkların giderilmesi için teftişe ara verilmiştir. Verilen süre sonunda tebliğ edilen mevzuata aykırılıklar kontrol edilerek; giderilmeyenler için idari para cezası uygulanmıştır.

Tablo 5. 3- Sektörlere göre noksan hususların dağılımı

Faaliyet Alanı	Tespit Edilen Noksan Husus	Giderilen Noksan Husus	Giderilmeyen Noksan Husus	Giderilme Oranı
Yeraltı Kömür	567	439	128	77,43%
Yeraltı Metal	462	408	54	88,31%
Yerüstü Açık	14.370	14.187	183	98,73%
Toplam	15.399	15.034	365	97,63%

1.2. İdari Para Cezaları

2022 Yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi kapsamında teftişi gerçekleştirilen işyerlerinde tespit edilen ve teftişler sonucunda giderilmeyen 365 mevzuata aykırılık nedeniyle işyerlerine toplam 23.659.866 TL idari para cezası uygulanmıştır.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

2. Teftiş Sonuçları ile İlgili Genel Değerlendirme

İş müfettişlerinin çalışma ortamına yönelik tespitleri mevcut mevzuat hükümleri çerçevesinde ve teftiş süresince yaptıkları gözlemler ve incelemeler ile sınırlıdır. Teftişlerde mevzuata uygun durumun tespit edilmesi, o işyerinin teftişlerden sonra da iş sağlığı ve güvenliği yönünden uygun olarak işletileceği anlamı taşımamaktadır.

Maden işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinde istikrar için asıl olan güvenli madencilik ilkelerinin göz önüne alınarak işyerlerinin tasarlanması, projelendirilmesi ve bu projelerin uygulamaya geçirilmesi, faaliyete geçtikten sonra da işveren tarafından yetkin ve etkin kişilerden oluşturulan iç denetim sisteminin iyi işlemedir.

Yıllık olarak planlanan ve 01.03.2022-31.12.2022 tarihleri arasında gerçekleştirilen “Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi” kapsamında yapılan teftiş sonuçlarına göre aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir:

1. Rehberlik ve Teftiş Grup Başkanlığı tarafında 2022 Yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişleri 2022 yılı Mart-Aralık ayları arasında 76 müfettiş ile toplam 1.175 işyerinin teftişi yapılmıştır.

2. Rehberlik ve Teftiş Grup Başkanlığı tarafında 2022 Yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişleri kapsamında 1.175 işyerinde yapılan teftişte 5.848 kadın çalışan, 85.097 erkek çalışan olmak üzere toplamda 90.545 çalışana ulaşılmıştır.

3. Rehberlik ve Teftiş Grup Başkanlığı tarafında 2022 Yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişleri kapsamında 15.399 mevzuata aykırılık tespit edilmiş, 365 mevzuata aykırılık giderilmemiş, 15.034 mevzuata aykırılık ise giderilmiştir.

4. Yapılan programlı teftişlerde işyerlerinde tespit edilen genel giderilme oranının %97,63 olduğu görülmektedir.

5. Yapılan programlı teftişler kapsamında teftişi gerçekleştirilen işyerlerinde tespit edilen ve teftişler sonucunda giderilmeyen 365 mevzuata aykırılık nedeniyle işyerlerine toplam 23.659.866 TL idari para cezası uygulanmıştır.

6. Maden işletmesi olarak faaliyet gösteren 30 işyerinde hayati tehlike tespit edilmesi nedeniyle durdurma kararı uygulanmıştır.

2022 yılı yeraltı ve yerüstü maden işyerleri denetimleri genel olarak değerlendirildiğinde; sektörün en önemli iş güvenliği eksikliklerine 4. bölümde yer verilmiştir. Tespit edilen eksikliklerin yaklaşık olarak 1 ay gibi bir süre içerisinde %97.63

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

oranında işverenlerce giderilmiştir. Bu durum iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin işverenler tarafından alınabileceğinin ancak önlem alınması için iş sağlığı ve güvenliği teftişlerinin beklendiğini göstermektedir. Bu durum, işverenlerde ve işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği kültürünün yerleşmediğini göstermektedir

Her ne kadar teftiş edilen işyerlerinde çok önemli iyileştirmeler sağlansa da işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği kültürünün yerleşmediği sürece bu iyileşmelerin kalıcı ve sürdürülebilir olması ve iş kazalarının azaltılabilmesi mümkün değildir.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

KAYNAKÇA

- 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, T.C. Resmî Gazete, 28339, 30/06/2012
 - Maden İşyerlerinde İş Sağlığı Ve Güvenliği Yönetmeliği, T.C. Resmî Gazete, 28770, 19.09.2013
 - İşyerlerinde İşin Durdurulmasına Dair Yönetmelik T.C. Resmî Gazete, 28603, 30.03.2013
 - 2015/4 Sayılı Genelge Eki Teftiş Rehberi
 - Rehberlik ve Teftiş Grup Başkanlığı 2022 Yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişleri Kapsamında Görevlendirilmiş Müfettişlerin Teftişlerinden Elde Edilen Veriler
 - 2022 Yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişine İlişkin Uygulama Esasları
 - Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Sosyal Güvenlik Kurumu Yıllık İstatistikleri,2017-2021
- http://www.sgk.gov.tr/wps/portal/sgk/tr/kurumsal/istatistik/sgk_istatistik_yilliklari Erişim Tarihi: 24.04.2023